ABONNEMENTS

Indochine — Union postale

Un an... 6 00 — Un an... 10 00
Six mois... 3 00 — Six mois... 5 00

Annonces Légales
0 $ 10 la ligne de 8 points sur justifications de 2 centimètres quelle que soit la page

Annonces Commerciales
Gré à gré

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NAM THỨ TƯ SỐ 416
Ngày thứ sáu
2 Avril 1926

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

BÁO QUÁN
186, đường d'Espagne
SAIGON

Giá bán
Đông-Pháp — Ngoại-quốc
Một năm... 5 00 — Một năm... 10 00
Sáu tháng... 3 00 — Sáu tháng... 6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư từ gửi
M. NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Bản báo sẽ việc buôn bán hay là việc gì gần thương nghị trước

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 4935

XÃ-HỘI GIÁO-DỤC

Từ thuở nay đã có nhiều bài trường-thiên đại-luận bàn về gia-đình giáo-dục và học-đường giáo-dục, nay tôi xin bàn góp thêm mấy lời về xã-hội giáo-dục giữa buổi nước nhà còn đương phân-vân về vấn-đề giáo-dục chưa giải-quyết nầy. Xã-hội giáo-dục có cái mãnh lực làm chuyển-di được cả và gia-đình giáo-dục và học-đường giáo-dục. Duy-trì phong-hóa, bồi-thực cang-thường, bảo-tồn luân-lý phi nhờ sức giáo-dục của xã-hội thì không còn phương nào. Gia-đình và học-đường giáo-dục là cái nguyên nhân, mà xã-hội giáo-dục là cái kết-quả. Vì như trồng-tỉa tưới nước bồi bổ cho cây được mạnh, nhành được dài, lá được tốt, đến khi đơm hoa nở quả, nếu không gìn giữ ngăn rào để cho gió tập mưa sa thì mấy quả chẳng rụng, mấy hoa chẳng tàn để cho ong chường bướm chán thì mấy nhị chẳng thừa, mấy hương chẳng lạt. Người ta cũng thế. Một người đã hấp thọ được cái giáo-dục tốt của cha anh ở gia-đình, lánh hội được cái giáo-dục hay của thầy bạn ở học-đường rồi đến khi ra ngoài [illegible] giáo-dục tốt lành của xã-hội bồi đường thì tưởng bao nhiêu tánh hay nết phải ở gia-đình và ở học-đường đào tạo cũng sẽ bị ngọn đời ba cuồng mất.

Giáo-dục xã-hội không phải như giáo-dục gia-đình săn sóc từ miếng ăn giấc ngủ, lo cũng không phải như giáo-dục học-đường kềm thúc từ quyển vở tập bút. Xã-hội giáo-dục là phải [illegible] dư-luận cho [illegible] hành đáng. Thì người ta mới có [illegible] tập quen chánh-đáng, thì cái [illegible] cảnh xã-hội mới được yên lành tốt đẹp. Dư luận chánh đáng là cái phải, cái hay, cái tốt cái đẹp, thì cùng tung thì bảo dương, [illegible] cái xấu, cái dở [illegible] chê bỏ, thì tưởng-mạo dư-luận khiến cho người ta sợ mà [illegible] theo, coi nghiêm hơn pháp luật, khắc hơn búa riều, nhơn đó người ta thấy đều xấu đều dở mà bỏ, lấy đều tốt đều hay mà theo, mới đem tập quen xấu mà đổi làm tập-quen tốt, phong-tục đổi biến thành phong tục mới, công việc dở trở nên công việc hay, thì nền luân-lý đạo-đức của xã-hội có gì mà không bền chắc vững vàng.

Ở xã-hội chia làm hai hạng người, người biết và người không biết. Người biết tức phải lãnh phần giáo-dục cho người không biết. Người biết kể là người trên, người không biết kể là người dưới. Trên làm dưới bắt chước, trên tốt dưới tốt, trên xấu dưới xấu, trên như cây nghiêng mà dưới như bóng; nếu thẳng thì bóng ngay, nếu cong thì bóng vậy, trên như gió mà dưới như cỏ, gió thổi thì cỏ rạp, trên như tiếng mà dưới như vang; tiếng to thì vang động vậy. Người trên như ông thầy mà người dưới như học trò, nếu ông thầy lười biếng chểnh mảng thì mong gì các học trò siêng năng cần mẫu; người trên như khuôn như mẫu thì người dưới như hình đúc tượng nắn, nếu khuôn méo mẫu dẹp thì mong gì nặn ra được hình tròn tượng vuông?

Dư-luận không mảng ngó giang hồ trăng gió, liều ngộ hoa tường là nhục, không chê ông quan tham nhũng dưới của trước lót cửa sau là xấu, không khi dể công-tử dọn bộ cảnh ngất ngưởng ở tửu quán ca lầu là hư, thì người ta tưởng thế là tốt là phải là hay thì trách sao khỏi người ta bắt chước theo đòi.

Vì như hai ông quan: một ông thanh-liêm, một ông tham nhũng thì vợ con ông quan tham tức tiền dư bạc săn tiêu xài mài miệt, ăn chơi phung phí, quần lượt áo là, kim-cương ngọc-thạch, chuỗi hột vòng bông, đi ra thì song-mã ô-tô, dư-luận lại cho là «đáng» là «sang» còn vợ con ông quan thanh-liêm xây dụng tiện-tằng trong phạm-vi đồng lương tháng cho đủ là may, có đâu dư-dả mà [illegible] cũng ra cực-xỉ, mà áo-quần bảnh-bao mà phấn-son rực-rỡ, tức phải áo vải quần bố, trâm gai giày bố, lấy đâu có ô-tô song mã, đi ra là đi chân, thế lại bị dư luận chê là hèn, là chục, cười là không vinh không sang. Một lần một người còn chịu được, hai ba lần, hai ba người, nhằm lắm là đến chín mười lần, chín mười người còn chịu nổi, nếu đến trăm ngàn lần, mà trăm ngàn người cùng một tiếng chê-đề như thế thì ai còn lòng gan đá sắt nào mà không chuyển không xiêu? Như thế rồi ông quan kia phỏng còn giữ được cái tánh thanh-liêm ấy mãi chăng? Ông không giữ được vì tiếng trách-móc của vợ, tiếng phàn bì của con, đôi ba lần ông còn lấy chánh-lý đạo-nghĩa mà khuyên lơn lắm, chớ nếu đến cả trăm ngàn lần thì ông mới cầm lòng sao đặng.

Ấy bởi cái dư-luận không-chánh-đáng mà sanh ra cái ác-quả như thế. Biết khen ông-quan thanh-liêm là hay, mà không biết đem dư-luận chánh-đáng mà giáo-dục mà khuyến-khích cho ông quan giữ được tánh thanh-liêm, thì sao phải. Dư-luận là bài học hay cho xã-hội là thế.

Thứ nữa đến cách hành động cử chỉ của người có trách-nhiệm giáo-dục. Một chuyện người trên làm một cái người trên nói đều có ảnh-hưởng đến người dưới cả. Như bảo đừng đồ ngoại-hóa không nên, nói tiếng ngoại-quốc không phải, ao nhà không tắm đi tắm ao người là quấy, gà cùng một mẹ đá nhau là hay, có tiểu-thơ chưng-diện là xấu, cậu công-tử ăn-chơi là hèn, mà mình cũng cứ dùng đồ ngoại-hóa, cũng nói tiếng ngoại-quốc, cũng tắm ao người, cũng bảng-bổ người đồng-loại, cũng chưng-diện cũng ăn-chơi thì mới bảo ai theo-đòi bắt chước lời mình nói cho được? Ấy hành-vi cử-chỉ cũng là tấm gương giáo-dục cho xã-hội.

Nước ta nay đang vào buổi bán-khai, dang-dở, đạo đức suy đồi, nhân-tâm thiên-chuyển, mong cho bài học của xã hội ta đừng dở, tấm-gương của xã hội ta đừng lỏa, những ai có trách-nhiệm phóng bài, treo gương nên lưu tâm đến hậu-vận tương-lai của hai chục triệu con Hồng cháu Lạc ở giữa bước gian-san rầm-vốc trên đất Việt-Nam nầy.

Đông HỒ, Hàtiên

ẤN-ĐỘ VĨ NHƠN

Mahâtma Gandhi

I.— Tổng-luận

Trong vườn mà có mấy bụi kỳ-hoa, có mấy chòm dị-thảo, thì vườn mới trở nên đẹp đẽ, làm cho người dạo chơi phải ghé mắt trầm trồ. Trong nước mà có mấy đấng anh-hùng hào-kiệt, có mấy nhà chí sĩ văn-nhơn thì nước mới được vẻ vang, làm cho kẻ ngoại-bang trông vào phải kiêng nể. Mà những kỳ-hoa dị-thảo tuy tốt tuy đẹp, song không trong vườn bất quá để cho chủ vườn xem chơi cho khoái mắt, chớ thiệt có lợi ích chi, cũng những anh-hùng hào-kiệt, chí-sĩ, [illegible] người làm cho [illegible] cho [illegible] cho thân [illegible] cho [illegible] vậy nếu không có thì không được. Xét đó mà coi, kìa, như nước Pháp nếu không có mấy nhà triết-học như Descartes, Pascal, Renan, J. J. Rousseau, Voltaire, Montesquieu, nếu không có mấy nhà chánh-trị như Mirabeau, Gambetta, Thiers, Clémenceau, Poincaré, Herriot, Briand, Palpleve, nếu không có mấy đấng hào kiệt như Turenne, Hoche, Napoléon, Joffre, Foch, Mangin, Gouraud, Pétain, v. v., nếu không có các đấng văn-nhơn anh-hùng thì mấy kẻ tôn không xiết, thì chưa ắt ngày nay nước Pháp được đứng trong hàng chư quốc phú-cường, chưa ắt dân Pháp được hưởng văn-minh thú-vị, được nhờ lãnh đẳng tự-do.

Công bộc bảo Mỹ-châu, nên ngày xưa mà không có Washington thì làm kỳ giàu mạnh?

Bên Nhựt-Bổn thì nhờ có Y-Đăng-hầu tận tâm phò tá Minh-Trị Hoàng-đế, nên nước Nhựt mới mau tấn-bộ văn-minh.

Bên Trung-Hoa thì nhờ có Khương-hữu Vĩ, Lương-khải Siêu, Tôn-đật-Tiên, Huỳnh-Hưng v. v. nên dân mới thoát khỏi vòng chuyên-chế đế quyền mà hưởng tự-do bình đẳng.

Nước Ấn Độ dân số kể hơn 300 triệu người mà trót mấy trăm năm nay cúi đầu khâm phục cái ngược-chánh của nước Ang-Lê là một nước, tuy văn minh, song cái chánh-sách thực dân thuộc-địa thì bó-buộc hẹp-hòi, mà lại bạo tàn gia-đối nữa. Xưa nay những bực tri-thức trong hoàn-cầu trước-thơ lập ngôn thương khinh khi dân Ấn Độ là dân hạ nhược không có thần hồn Thánh Đạo nước Ấn Độ nầy sanh ra ông *Mahâtma* GANDHI là một đấng chí-sĩ phi phàm, [illegible] là có lòng ái-quốc mà thờ [illegible] ái nhơn quần, dùng [illegible] cảm-hóa lão tâm, làm cho quốc-dân kính phục tín tưởng dân nổi hè miệng ra thì 300 triệu dân lóng tai mà nghe, hễ dựng tay lên thì 300 triệu dân cúi đầu theo hết.

Nước Ang-Lê là nước tự tôn tự đại, mà thầy oai thế của Gandhi thì lo sợ vô cùn. Còn các nước khác trong hoàn-cầu ai nghe cách hành động, ai hiểu môn đạo-đức của Gandhi thì cũng ngợi khen tính mến, chẳng dám chê cười dân Ấn-độ nữa.

Có một người chí-sĩ là Gandhi mà làm cho 300 triệu đồng-bào được danh dự thơm tho, làm cho quốc-hồn được chói rạng, nghĩ coi có chi quí bằng, nghĩ coi may là dường nào.

Xem truyện nước người rồi nhớ lại nước ta, thì tức tối hổ thẹn vô cùng. Xét lịch-sử nước Việt-Nam thì thấy trong mấy ngàn năm trước chẳng thiếu chi những anh-hùng, hào-kiệt, chí-sĩ, văn-nhơn, nhờ có mấy vị ấy nên nước ta mới bền vững biên cương, dân ta mới thuần phong mỹ tục. Mà trong khoản 100 năm trở lại đây, nào thấy ai tài đức siêu quần xuất chúng chuyên lo làm ích quốc lợi dân đâu? Nhứt là trong buổi nầy quốc dân ta phần nhiều [illegible] bầu tranh đua giành cái danh giá, giựt mối lợi riêng, ít ai biết thương quê hương, ít ai biết thương đồng chủng, bởi vậy chúng tôi tưởng nếu lượm lặt sự tích của Gandhi mà chép ra đây cho đồng bào xem chơi, thì sự của chúng tôi làm có lẽ không phải là sự vô ích.

II.— Căn nguyên và tánh-chất của Gandhi

Gandhi sanh ra nhằm ngày 2 Octobre 1869, tại Porbandar là một châu thành nhỏ ở dựa mé biển Oman, thuộc trong một nước nhỏ của xứ Ấn-độ.

Dân sự trong xứ của ngài ở đó thì tánh-khí nóng nảy ưa bạo-động, nên xưa nay thường dấy loạn hoài. Tuy vậy mà cũng ham làm ăn, thông thạo nghề thương-cổ, nên nhiều người xuất dương mà dinh sanh sản nghiệp bên Phi-châu, từ hải-khẩu Aden cho tới Zanzibar chỗ nào cũng có ở.

Ông nội với ông thân của ngài đều ở trước làm quan đắc lộ, vượt lên tới chức Tể-tướng, nhưng mà cả hai ông đều vì cái tánh khẳng khái, không chịu dua bợ, nếu phải bị lột quyền tước rồi trốn đi mới bảo toàn tánh-mạng được.

Ấy vậy Gandhi gốc con nhà quan, từ tiểu đồng tín tưởng đạo Thiên-trước. Tôn-chỉ của đạo nầy thì là *không khử việc dữ*, nghĩa là không làm hại [illegible] sanh-vật, và không bạo động. Người tu theo đạo ấy thường niệm tụng *Lòng từ mộ phải nhiều hơn lời luận thì mới có thể lên Thiên đàng được.*

Ông thân của Gandhi trọng đạo-đức hơn bao nhiêu, nên ông có tiền bạc nhiều thì bố-thí cho kẻ nghèo hèn, bởi vậy khi ông qui trần thì chẳng còn để gia-tài lại bao nhiêu.

Ba thân của ngài cũng là người đạo-đức, thường ăn chay niệm phật, ưa bố thí cho kẻ nghèo hèn, ưa nuôi dưỡng người bịnh-hoạn.

Khi ngài còn nhỏ thì học kinh với một thầy tu, chừng 7 tuổi mới vào trường tiểu-học tại thành Porbandar, rồi lần qua trường ở Rajkot. Quá 10 tuổi rồi ngài mới vào trường ở Katyavar và đúng 17 tuổi được vào trường đại học tại Ahmedabad.

Ngài giỏi chữ Ang-Lê mà dở chữ An Độ, bởi vậy có nhiều cuốn kinh ngài đọc theo mấy bổn-dịch ra bằng chữ Ang-Lê mà tuổi chớ đọc bổn chánh không được.

Lúc ngài đi học, ngài dòm thấy những thầy tu theo đạo Thiên-trước làm nhiều đều giả dối huyễn-hoặc, không trọng tôn chỉ của đạo thì ngài bất bình, nếu chân ngài không tin tưởng đạo nữa. Theo đạo Thiên-trước bổ ăn thịt thú phạm tội nặng lắm, mà có bữa vì nghi phiền quá nên rủ chúng bạn lén ăn thịt. Làm quấy có một lần đó mà ngài ăn-năn hối hận đến nỗi ngủ không được, lo sợ như mình đã phạm tội sát nhơn vậy.

Theo phong tục bên xứ An-độ, khi còn thơ-ấu thì đã cưới vợ rồi. Ngài đi nói vợ hồi 8 tuổi, song đến 12 tuổi mới cưới. Khi ngài được 19 tuổi, ngài xin để vợ ở nhà với mẹ đặng ngài qua nước Ang-Lê mà học thêm nữa. Mẹ cho đi song buộc ngài phải thề ba đều: 1° Không uống rượu, 2° không ăn thịt, 3° không dâm dục.

Ngài qua đến Londres, là kinh-đô nước Ang-Lê, nhằm tháng Septembre năm 1888. Ban đầu ngài học tại trường đại-học rồi, sau mới học trường pháp-luật. Lúc mới qua trong lòng ngài chưa quyết định, muốn rằng làm cho trọn một ngày Ang-Lê đông đảng, nên tốn tiền bạc và mất thì giờ không biết bao nhiêu. Cách ít tháng ngài mới lập chí lo học tối ngày, chẳng chịu chơi bời chi hết.

Có bữa đàm luận với chúng bạn, ngài than rằng ngài chưa có lòng tin ngưỡng đạo nào hết. Chúng bạn bèn đưa Thánh-thơ cho ngài đọc. Ngài đọc được ít đoạn rồi bỏ dẹp, vì lòng ngài chưa sốt sắn nên đọc cũng như không.

Cách chẳng bao lâu ngài giở kinh Thiên-trước ra mà đọc lại. Sự thiệt là kỳ! Lần nầy ngài đọc trí ngài lại sáng láng rồi trong lòng sanh được cái đức tin mạnh mẽ vô cùng. Ngài tỏ với chúng bạn rằng: « Theo ý tôi thì trong các đạo duy có đạo Thiên-trước làm cho mình được siêu thăng tịnh-độ mà thôi ».

Ngài học thành tài rồi đầu năm 1891 mới trở về xứ. Ngài về tới nhà thì mẹ đã ly trần rồi, nhưng vì vợ và hai con sự ngài buồn rầu nên khi thọ mất không cho ngài hay.

Ngài học pháp-luật đã có bằng lót nghiệp nên được làm Trạng-sư tại thành Bombay. Ngài làm Trạng-sư chẳng phải như người ta, việc nào oan ức ngài mới chịu lãnh mà bảo chữa, và nếu ngài lãnh việc nào rồi nữa chừng ngài coi lại việc ấy không hạp-chánh lý, không được công bình thì ngài mau mau bỏ liền, không chịu bình vực lỗ gian-tà. Đã vậy mà trong vài năm ngài thấy nghề Trạng-sư là một nghề hại phong hóa, bởi vậy ngài từ không chịu làm nữa.

Trong lúc ấy xứ Ấn-độ nầy ra hai vị chí-sĩ dốc lòng ruổng đường mở nẻo cho quốc-dân tấn bộ đặng bước mới đạo đức, hấp khí tự-do: một vị qui danh Gokhale, vốn là chánh trị gia, thì chuyên lo cải-lương nền giáo-dục trong xứ, còn một vị qui danh Dadabhai, thì chuyên lo nung đúc lòng ái-quốc, ái-chủng cho đồng-bang. Tuy hai vị đều có lòng nhiệt thành với dân với nước, nhưng mà cả hai đều không ưa bạo-động làm việc chi cũng khuyên phải trầm tịnh mà làm, tính việc chi cũng lấy trí mà độ.

Gandhi về xứ thấy quốc-dân mắc trong vòng nô-lệ, thấy quê hương khuất trong chỗ hắc ám, thì ngài động lòng, quyết dùng sự học thức mà giúp dân hưởng tự do, quyết lấy môn đạo-đức mà làm cho nước được chói rạng. Bởi ngài còn niên thiếu-lực cường, chí ngài mạnh, tánh ngài cứng, nên cử-chỉ của ngài không được hạp với trí độ của hai vị chí-sĩ mới nói trên đó. Ông Dadabhai thường khuyên-lơn ngài, và thường lấy kinh mà giảng cho ngài hiểu rõ cái chánh-đạo. Ông dạy mấy lời nầy: « Phải tập cho có đủ can đảm mà nhịn thua; phải tập thân hữu cho sốt sắn đặng chữa việc quấy, mà chữa việc quấy thì phải vì ái mộ đạo-đức mà chữa, chớ không phải là vì ganh việc quấy mà chữa ».

Mấy lời khuyên ấy làm cho Gandhi tỉnh-ngộ, bởi vậy từ đó về sau ngài ghi tạc trong trí, cứ noi theo đường chánh đáng ấy mà bước tới hoài. Ngài nhờ mấy lời ấy mà lập được công to với đời mà dân Ấn độ cũng nhờ mấy lời ấy nên thân hồn mới định-tĩnh.

Một việc mới xảy ra tại Nữ-học-đường

Bổn báo mới hay tin rằng nhơn dịp đám tang cụ Phan-châu-Trinh các chị em bạn gái tại Nữ-học-đường có nhóm nhau bàn tính chuyện dậu đi đến hội bịnh Surveillante quở phạt rồi cáo bạch bà Phó-giám-trưởng. Bà Phó-giám-trưởng vội tin nên quyết đuổi học trò ra khỏi trường nên viết thư cho cha mẹ học trò hay đặng mà cho con mấy rồi lạnh đem về. Cha mẹ học trò đặng tin đến rước, các học sanh đồng bè nhau bỏ trường ra về, chúng bà dẫm Phó giám trường mới hay đây đoàn thể đã buộc chặt vào lòng thiên-sự bên đu nên [illegible] cha mẹ học trò đem vô hỏa lại nên việc đã êm. Trong mấy cô học sanh đó có một người nghe nói là chắt của M. Ngô-đình-Khôi, cựu Thông ngôn Tòa, Hội đồng thành phố Saigon, cho nên ông ta hay tin bèn rẽ ra dẹp chế đám chân. Hôm sáng mai thứ tư 3 mars ông ta dẫn chắt vô tại trường chẳng những lại tạ bà phó giám trường mà xin lỗi và năn nỉ với người dẫm Surveillante là người mang nhiệt chân mình là malhonnête mà còn buộc con chắt phải làm một bài đít của đọc trước mặt chị em và trước mặt bà Phó giám trường nhìn nhận rằng việc cô ta làm đó là quấy xin chị em bạn gái đừng có bắt chước.

Nghe nói cô gái chắt của M. Đỗ cầm bài đít của đọng trước mặt chị em khóc tấm tức tấm tưởi nói chẳng ra lời làm cho chị em bạn gái cũng khóc theo.

Chừng M. Đỗ mới vô đó các nữ học sanh nói rằng tối đây, tối là cụ Thông ngôn Tòa hiện nay làm Hội đồng thay mặt nhơn dân thành Sàigòn sin mấy ông mấy cô hãy nghe lời tôi giảng dạy, nếu mấy cô không nghe lo bị đuổi, chúng đó sẽ không có trường mà học. Thơ gởi theo lệ thường hễ đọc đít-qua rồi thì thánh giả vỗ tay lốp bốp, mà ông Đỗ vừa dứt lời các học sanh đồng thinh hô lớn lên rằng: « Đỗ mới quốc cầu vinh, đỗ bán nước », hội-đồng « xì » hội đồng « cũi đầu » họ giả bảo bắt học giả bảo rồi đồng hè kéo nhau ra, làm cho các chức việc phải lật đật đóng cửa lại, kể đó có ông Taboulet Đốc học chánh hay tin chạy đến nhứt định đuổi hết thảy học trò ra khỏi trường và có nói nhiều lời khi thị nhưng vì sợ phai lợi cảm tình của hai giống Pháp Nam nên bổn báo chẳng tiện nói ra đây.

Đến sáng hôm thứ năm 1 Avril vừa rồi, tại các cô nữ học sanh đã hội nhau lại, kéo nhau đi một đàng dài đến số nhà 54 đường Pellerin đặng điếu cụ Phan-châu-Trinh. Coi đó đã biết cái mầm quốc sự ngày nay không những đã gieo vào lòng mấy người nam nhi mà đã gieo vào cả tấm lòng mấy người phụ nữ rồi vậy. Bổn báo mong cho cái mầm quí hóa ấy sẽ càng ngày càng nảy nở thêm ra, sum sê trên non nước Lạc Hồng nầy, thì ai còn dám bẻ nhánh ta nữa.

B. B.

Sốt xin thêm

Các nhà Công-Thương ở Saigon Cholon nhóm ngày 29 Mars có định đóng cửa từ 6 giờ tới 11 giờ ngày 4 Avril.

Mấy người dấu hèp

Đối với cụ Phan-châu-Trinh

M. Nguyễn-tấn-Hươi dit Chính có gởi thơ cho bổn báo tỏ ý cùng các bạn đồng-nghiệp về nghề nấu ăn nên nghĩ tới một nhà chí-sĩ Việt-Nam, mà đề tang cùng quyên điếu cụ Phan-châu-Trinh, vậy bổn-báo xin đem cái ý kiến ấy tỏ cùng mấy người làm nghề nấu ăn hay.

B. B.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Vụ ông Nguyễn-an-Ninh

Trong một số báo trước bổn-báo có thuật lời khai của ông Nguyễn-an-Ninh, chủ-ý là muốn cho anh em đặng rõ chút tin tức, còn về phần bình-luận thì phải đợi khi ông Ninh ra giữa pháp đường. — Sau lại nghe nhiều người dị-nghị rằng; lời khai đó ông Ninh có ý muốn chạy chối, vậy thì ông Ninh không phải là anh hùng! Song trước khi bình-phẩm người, phải biết đến cái khổ-tâm của người, cái cảnh-ngộ của người, ông Ninh trước đây đã vì nghỉ tại quê nhà ở trên Hocmôn, ông thường vẫn nói với mấy người anh em tâm sự rằng: lúc nầy chưa phải là lúc ông nên ra, nên ông hãy tịnh dưỡng mà đợi thời, ông đã chán biết phần nhiều nhà thượng lưu là giả-dối lắm, mấy cậu thiếu-niên kia là nói dóc cả, vậy thì cái chí-nguyện của ông ông biết, cái hành động của ông sau nầy rồi người ta mới biết, chớ ông chẳng muốn làm một người lòa lỉ ở trước chợ làm gì! Trong khi ông tịnh dưỡng đó, có thì giờ thì ông viết sách dịch sách ra quốc-ngữ, để truyền ba các tư tưởng mới cho đồng-bào. Song ai ngờ thay ông mới tịnh dưỡng một độ, thì lần sóng dị-nghị đã ầm ầm nổi lên mà vu cho ông là ăn tiền của chánh phủ nào ngờ cho ông ra chạy [illegible] rồi, những [illegible] cho ông nhiều chí [illegible] nói rằng: anh em bình-phẩm [illegible] vậy là chưa biết tôi, nếu đã cho tôi là người có tâm-chí, thì lẽ không [illegible] giờ rằng, nếu đã tôn ngã lòng [illegible] chí thì không phải là người [illegible] có chí rồi [illegible] như [illegible] bình-[illegible] xử [illegible] giờ [illegible] có thể gọi là không [illegible] phê bình [illegible] chánh đáng cả.

[illegible] chưa bị bắt, một [illegible] Phan-châu-Trinh là [illegible] vậy. Sau chỉ vì [illegible] ông muốn giải [illegible] xuống Saigon mà có việc yêu [illegible] ấy, đó là lo [illegible] ông khai ngay [illegible] phải « hơi nhất » thứ ai [illegible] mà chối, buồng [illegible] trong báo quảng cáo, [illegible] ông Ninh tự biết là không [illegible] thật mà các ông Tây là hạng [illegible] Tây công bình [illegible] trực ứng [illegible] vô tội.

Lại mới đây ông Nguyễn-tấn-Văn ông Trương văn Bền ông Nguyễn Đình [illegible] có thăm ông Ninh có đem câu chuyện thuật lại cho ông Ninh nghe thì ông cũng nhìn nhận là thật vậy. Ông có xin trao lời lại với anh em rằng xin lấy tin nơi ông, ông có đủ lẽ mà nói [illegible] giữa công pháp.

Vả chăng ông Ninh [illegible] khai [illegible] lại càng cao một bậc, vì ông đã vì quốc-dân vì xã-hội mà phải đến thủ [illegible] sự thanh phủ bắt tội ông chính là cái mỹ-tự của quốc-dân ban cho ông, vậy thì « thất bại là mẹ thành công » đừng nghe lời những kẻ « bèn nhác » mà dị-nghị ông không nên.

B. B.

Cái cử-chỉ của học-sanh

TRƯỜNG TRUNG-HỌC MỸ THO

Vì nghe tin cụ Phan-châu-Trinh chết, các học-sanh trường Trung học Mytho đều hết thảy đề tang, có nhơn dịp nghỉ lễ Paques, kéo nhau lên Saigon để tiễn cụ Phan-châu-Trinh. Ông Đốc Trường đối với sự đề tang, trước còn ngăn-cản, sau thấy hết thảy học-sanh đều đồng tâm như vậy, thì ông Đốc cũng phải để cho được như ý. Khi bọn học-sanh kéo nhau lên Saigon, ông Đốc bảo hãy cởi bỏ băng đề tang ra, tới khi lên xe-lửa sẽ đeo, song bọn học-sanh nhứt định không nghe. hôm thứ năm đây đã lên tới Saigon, họ định đến thứ bảy nầy điếu cụ Phan-châu-Trinh, rồi dồn thăm ông Bùi-quan-Chiêu, vì bữa tiếp rước không lên được. Bọn học-sanh nầy lại ngỏ ý muốn liên hiệp với học-sanh trường bổn-quốc (Chaloup Laubat) trường Normale, trường Nữ học đường để xin phép chánh-phủ kêu một cuộc diễn thuyết lớn, song không biết có được như nguyện không?

Ga-bạc-đinh tốt nhứt

Bổn hiệu mới qua thứ gabardine tốt nhứt có năm màu, màu nào cũng đẹp lắm, giá thiệt rẻ, bề khổ 1m40, mỗi thước 5$50, may một áo paletot thì mua 1m60 may đủ, thiệt là cực kỳ rẻ mà tốt có lại cũng ít lắm, quí khách có dùng xin mua mau kẻo hết, của nhà thì sẽ một thước rao lớn rước thì nay đã bán rồi, còn thứ 6$00 và 10$00.

Về cuộc đám táng cụ Phan

Bản Hội-đồng trị-sự lo cuộc lễ táng cụ Phan hôm tối bữa 1er avril 1926 có nhóm tại báo quán « Đông-Pháp » nhứt định cho có 3 người đọc bài ai điếu mà thôi là: 1o Hội trưởng hội Gôcông nghĩa địa, đọc 1 bài đặng tiếp rước linh cữu nghỉ, kế độ ông Tôn-sĩ Hoàng-thúc-Khản (Trung-kỳ) là bạn thiết của cụ Phan từ lúc niên thiếu thay mặt cho anh em chị em Trung-kỳ đọc một bài tiễn biệt ngài. Sau rồi ông Bùi-quang-Chiêu thay mặt cho anh em chị em Nam-kỳ đọc một bài nữa. Xét vì dân một nước tức là anh em một nhà, sự thương yêu nghĩ ai ai cũng vậy. Còn đường đi thì bắt từ tang gia đường Pellerin đi lên cho đến đường Norodom quẹo qua tay mặt thẳng đến đường Paul Blanchy rồi trực chỉ Phú-nhuận thẳng đến mộ-phần.

Vậy bản Hội-đồng trị-sự kính xin ba ông có trách nhiệm đọc bài ai điếu nói trên đây, gởi bổn thảo đến báo quán Đông Pháp cho bản hội xem trước ngày cất đám táng.

Bản Hội-đồng trị-sự

Thì con người ấy ai cầu mà chi!

Về việc đề tang cụ Phan châu Trinh trong quốc-dân ta ai là người biết thương nước thì cũng đều thương đến người chí sĩ, nên đều chịu tang để tỏ ý đau đớn thương-tiếc, cái băng đen bằng trắng đeo trên tay kia chính là cái biểu hiệu tấm lòng của người. Song cũng vì việc đề tang ấy mà xảy ra nhiều câu chuyện buồn cười, có nhiều sở nhiều hãng xảy ra sự xung đột nhau, cũng vì người thì đề tang kẻ thì kiêu ngạo, người đề tang vì sao mà nên đề tang, phải đề tang, không cần phải nói thì ai cũng đã hiểu rồi, còn những kẻ kiêu-ngạo kia thì cái hạng người ấy ta cũng không nên nói đến ra than ôi vì ra luồn vào cúi, nịnh tôi người, bỡ-dở người, để kiếm cái mề đay kim khánh nên kinh khi kiêu ngạo chăng? Không! Vì nam cái bà vinh-hoa phú quí rồi bán cả anh em đồng-bào nên khinh-khi kiêu ngạo chăng? Không? chỉ vì người có lòng thương nước, nên thương tiếc người chí-sĩ trong nước, ngày nay người chí-sĩ mất đi, tỏ dấu thương-tiếc mà đề tang, vậy mà cũng có kẻ chê-bai kiêu-ngạo, thiệt cũng kỳ thay! Như hôm trước đây nghe người thuật chuyện rằng: các người tùng sự trong ty xe lửa đều đề tang ông Phan châu-Trinh, duy tại bureau trên có mấy thầy kia, không những không đề tang, mà lại kiêu-ngạo rằng lấy cái vải đen ấy về làm xiên áo(*). lại mấy người Bắc-kỳ về phải lao động đồng rồi nhau chịu tang và đậu tiền đi điếu, huy có một chú thợ đóng giầy nọ thốt ra rằng: « Phan-châu-Trinh là một thằng tù mà! » Châu ôi! Nước-nhà đương lúc đảo-điên nầy, những kẻ mũ cao áo rộng mà không biết gì đến chũng tộc đến quốc gia thì ta chỉ coi như một vật đơ-dáy mà giầy xéo lên trên, còn người nào đã vì quốc gia vì chũng-tộc mà đóng cái vai « thằng tù » thì ta dẫu để lên bàn thờ mà tôn làm ông làm cha cũng chưa phải là quá đáng! Một người chí sĩ như thế, mà lại cũng có một bọn « người ngốc » kia trở ra kiêu ngạo, thì con người ấy ai cầu mà chi!

N. K.

Cái cử chỉ

của học-sanh trường Taberd

Học-sanh trường Taberd vì hâm-mộ hai vị chí sĩ Việt-Nam, nên quyên tiền gởi giúp cho ông Phan-bội-Châu 50$ và điếu ông Phan-Châu-Trinh 50$. Sự ấy đến tai mấy ông thầy đông, tức thì ba người trong đám học sanh bị đuổi, nên bọn học sanh nhứt tề kéo ra thôi không học nữa. Trường Taberd là một trường dạy về tôn giáo, mà không ngờ cái mầm quốc sự cũng đã mọc trên đó: ôi! mấy cậu học sanh rồi.

N. K.

ông Dejean de la Bâtie

Đã được ra

Ông Dejean de la Bâtie đã được ra rồi vì ông không nhận đứng tên hai cái giấy rất đó, vậy thì phần trách nhiệm về phần ông Nguyễn an Ninh chịu cả. Ai ngờ ấy ông Dejean de la Bâtie được ra cũng lấy làm mừng, song còn ấy nầy về phần ông Nguyễn an Ninh nhưng chắc rằng ông Ninh nay mai cũng sẽ được ra, vì chánh phủ có ai nào bắt tội kẻ yêu cầu chánh đáng bao giờ! Nếu yêu cầu mà bị tội, thì chẳng ai dám yêu cầu gì nữa nhỉ?...

F. K.

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

GIÁ BẠC

Chợ [illegible]	16 fr 65
Đông-Pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	16 58
Pháp-Hoa Ngân-hàng (Banque Franco-Chinoise)	16 56
Hongkong et Shanghai	16 58
Chartered Bank	16 50

GIÁ LÚA GẠO

Bán bao một trăm kilos chở đến nhà máy [illegible] và cái bao nữa.

	lúa cũ	lúa mới
[illegible] Vĩnh-long	5 $ 90	6 $ 00
[illegible] Thủ-dầu-một	6 15	6 25
[illegible] Bà-rịa	5 95	6 05
[illegible] Bắc liêu	6 05	6 15
[illegible] Cao-man (trắng)	5 60	5 70
[illegible] Cao-man (đỏ)	5 75	5 85
[illegible]	5 40	5 50

Giá giấy Quốc-trái Đông Pháp: 61$05

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc PAUL LECAT ở Tàu và Nhựt lối bữa 16 avril 1926 đến Saigon.

Chiếc ANDRE LEBON ở Nhựt-bổn và Trung Huê bữa 2 Avril sẽ qua tới Saigon.

Chiếc Amiral Pouty ở Port Said đã chạy qua Đông-Pháp hôm 26 Mars 1926.

Chiếc ADEN ở Colombo đã chạy qua Đông-Pháp hồi ngày 26 Mars 1926.

Chiếc LE CHANTILLY ở Pháp qua [illegible] Avril 1926 đến Saigon.

Chiếc ANGERS ở Pháp quốc qua tới [illegible] avril 1926 đến Saigon.

Chiếc CLAUDE CHAPPE ở Tonkin tới bữa 4 avril 1926 đến Saigon.

TÀU ĐI

Chiếc LE CHANTILLY tới ngày 7 Avril 1926 sẽ chạy đi Tonkin.

Chiếc LANORE LEBON, ngày [illegible] avril sẽ chạy qua Pháp quốc.

Chiếc ANGERS tới ngày 9 avril 1926 sẽ chạy qua Tàu và Nhựt.

Xưa rày đợi nay mới có

Ai cũng biết hột xoàn thứ một hột một carat thứ tốt mà giá mới, thiệt là khó kiếm, tiệm nào cũng không có, nay tiệm M. François Sự mới lại thứ hột ấy tốt lắm cùng nhiều thứ hột khác, giá cả lại rẻ hơn các chỗ.

Còn hàng lụa cũng lại đủ thứ tốt hơn. Ai cần dùng xin mời đến lựa trước.

Nay kính,
FRANÇOIS SỰ

bán hột xoàn và hàng lụa
76 Rue Vannier
giữa dãy phố Chà bàn vải

CHỢ CŨ SAIGON

Vương-quan-Tôn

78-74, Boulevard Tong-don-Phương
CHOLON

Có bán đủ đồ phụ tùng xe máy và xe hơi. Vỏ ruột **Michelin, Wolber.** Xe máy đạp hiệu **Triale, Major, Métallopian, Armor.**

Các hiệu xe trên đây đều là xe thiệt tốt mà nhẹ nhàn, chắt chắn mà lại giá rẻ hơn các xe hiệu khác.

Giá thiệt rẻ — Giá thiệt rẻ

Tiếng đồn chẳng sai

Tiếng đồn đã lan rằng: nhà hàng Nguyễn-Đức-Nhuận bán hàng lụa ở số 42 đường Catinat bán đủ thứ hàng thiệt tốt mà giá lại rẻ hơn các nơi. Thiệt quả là tiếng đồn chẳng sai, vì tôi đã có mua của nhà hàng nầy ba bốn kỳ rồi, mỗi kỳ mua cũng vài trăm đồng bạc, về dùng thì mỗi hàng nào cũng tốt cũng chắt, còn sánh việc giá cả thì mỗi nơi cũng rẻ hơn, hoặc bằng giá các nơi. Đã vậy cách mua bán của nhà hàng nầy thì thật là tử tế, chiều hiền dài ai, tiếp rước vui vẻ, mua bán rất mực thiệt thà, không xảo trá như các nơi.

Các nhà buôn hàng lụa trong Nam-kỳ thì có một mình hiệu Nguyễn-đức-Nhuận là lớn nhứt trong xứ, sự mua bán được đông đắn tấn tới, không kém gì khách ngoại bang; thiệt đáng mừng cho đường thương mãi của nhà Nam ta có cơ tiến bộ.

Các chị em đồng bào! Nên giúp đỡ cuộc thương mãi của Annam ta cho khỏi bị khách chà nó khi thị. Rất mong thay!!

Madame Nguyễn-xuân-Hiền
Trí phủ cố quận Bến cát
Thudaumot

Lời Rao

Tôi là Trần-Tu Tăng, chủ tiệm bán sao hiệu « Kỳ phong » ở đường Galliéni N° 1 tại Saigon.

Kính cáo cho Lục-châu quí ông tộng rõ: kể từ ngày 14 Mars 1926, tôi Trần-Xuân Thoàn như Lục châu ông nào có bán chiện hay là cô cho tôi vay mượn gì thì tôi nhứt định không có biết tới. Hiện nay tôi giao trọn quyền mua bán cho M. Trần Tăng là Ba-sung.

Trần Tu Tăng

Gia-Long học đường

148—168 đường Chasseloup Laubat Saigon

Trương dạy năm đầu thi Bằng cấp Sơ-học

Tên các vị Giáo sư chuyên dạy khoa sở trường:

MM. Nguyễn-văn-Dần, *Dạy khoa địch ngôn ngữ và tuyển tập quốc văn.*

Đặng-thúc-Liêng, (1) *Dạy khoa luân lý Việt-Nam.*

Ngô-quang-Bửu, *Bằng cấp [illegible] đẳng sư học và văn bằng tư cách giáo dục (Brevet d'enseignement primaire Supérieur et Certificat d'Aptitude pédagogique) diễn sách Pháp và sử ký Tây Nam.*

Lương-văn-Hầu, *Tốt nghiệp Cao đẳng học đường (Diplôme de l'université) dạy âm tố tiếng Pháp.*

Nguyễn-văn-Châu, *Tú Tài Bổn xứ (Baccalauréat d'enseignement secondaire) dạy khoa văn chương Pháp.*

Alexis Ngưu, *Bằng cấp tốt nghiệp Tây Nam (Diplôme d'Études Complémentaires Brevet Elémentaire) dạy khoa toán pháp cách trí và địa-dư.*

Trương-hữu-Tấn, *Bằng cấp thành chung tốt nghiệp (Diplôme d'Études Complémentaires) dạy Pháp văn và Khải Tự.*

Bùi-trí-Vũ, *Bằng cấp thành chung tốt nghiệp, cựu sanh viên trường Tả Tài bổn xứ (Diplôme d'études Complémentaire, ancienne étudiant de l'enseigement secondaire) dạy khoa luyện tập Pháp văn.*

Lông-đức-Viên, *Cựu sanh viên Sư-phạm năm thứ tư, dạy khoa Toán pháp, kỹ hà học.*

Nguyễn-văn-Mạnh, *Trợ giáo viên (Surveillant général)*

Nguyễn-văn-Nho (*Surveillant d'Etudes*)

Ngô-đức-Trọng (*Moniteur surveillant d'Etudes*).

(1) Ông Lê-quang-Rạng Nghiệp-sư luân lý, từ khai trường dạy đặng một kỳ, đoạn người phải vắng trở việc nhà, nên trường kiếp đặng ông Đặng thúc Liêng là nhà nho vẫn có tiếng Nam-kỳ, nhận dạy trong lúc ông Lê-quang-Rạng vắng mặt.

Nota: nghĩ vì người có chí học được thường không có tư lực, người có tư lực lại thường không có chí học, ấy tình cảnh học sanh của ta như vậy nên bổn trường có cấp cho học phí một bần sĩ là trò Sử-văn Quang làng Đa phước, quận Mỏ-cày tỉnh Bến-tre.

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

HỌC ĐƯỜNG

Ngày lựa trường: 2 Mars (tức 18 tháng giêng Annam)

Đông tiền, đem con nhập học, xin lãnh con ra ngày lễ thì đến tại:

Phòng văn ở đường Chasseloup Laubat n° 170 (trường cũ)

Trên lầu có chỗ cho chư vị [illegible] trò đến thăm con và nghỉ ngơi [illegible] hai đêm rất tiện.

Có xe hơi đưa rước lại, trả

PENSIONNAT

Huỳnh-công-Phát

19 à 35 Boulevard Kitchener
(Cầu-ông-lãnh) Saigon

TỰU TRƯỜNG: *1er mars 1926*, nhằm ngày 17 tháng giêng, năm Ất-Sửu.

Dạy thi Bằng-cấp sơ-học và Bằng cấp Tốt-nghiệp. Năm nay có lớp 1re Année rồi.

Xin hỏi cuốn Điều-lệ của trường.

BÁNH QUẤC NỮ

Bánh « Quốc-nữ » là bánh của gái nhà Nam làm được Hội đồng bản trị sự chấm đỗ dùng trong tiệc trà đãi ông Bùi-quang-Chiêu.

Vậy lúc quí ông quí bà dồn kinh thành rước ngài, sau khi ra về xin mua vài hộp về cho bà con có bác.

Có trữ bán tại tiệm AU TISSKUR 82 Boulevard Bonnard và tại nhà tôi 13 rue Laroynière.

Mademoiselle Nguyễn-thị-Trào

Quảng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ: Lục-Tỉnh-Khách-Lầu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Ngọc đã sang cho tôi là M. Nguyễn-minh-Ngọc đặt Chín-Tửng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh khiết việc trong phòng dân đó đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều đã sai khiến cho vừa lòng quí khách.

Còn ban ngày thì có chasseur gác, ban đêm lại có hạch gardien gác. Vậy vậy việc trong phòng đâu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để [illegible] phòng thì cũng có chỗ để, còn nhà muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một cần, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cả xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé tại phòng tôi mà nghỉ một lần coi có ý như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lục-châu có lòng giúp cho đồng bang đặng mau tấn hóa tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU
[illegible] Eskagne Saigon

MAI TRỞ HAI LẦN

vừa hay được tin có

Muốn biết vì làm sao mà « Mai trở hai lần » thì hãy đọc tuồng hát Cải-lương « Mai trở hai lần » của M. Félix Mộng-Trần Chủ-nhơn TÂN-HIỆN TẠP QUÁN 41 Bd Delanoue Cầnthơ thì sẽ viết thơ cho M. Lê chơn-Tâm Chủ-nhơn « Tân hiện tạp-quán » Cần-thơ.

Dời chỗ khác

MAISON DE COTINAT kín trước ở đường Charner số 44 nay đã dời về đại lộ Bonnard số 94 có bán đủ thứ hàng bên Tây, như nón, giày, vớ, áo sơ-mi, đồ chưng dọn trong nhà, đồ Tết, đồ đi đám cưới rất đẹp.

Lúc nầy bạc lên cao, bổn tiệm định bán giá rẻ, xin đồng bang chiếu cố.

Chủ-nhơn: Phạm-văn-Tiền
kính mời

Pensionnat Điền-Quận

Rue Mottet Soctrang

Trường của chúng tôi tuy mới lập mà học-sanh càng ngày càng đông là vì chúng tôi chọn ròng những cựu Giáo-viên đủ tài đức mà dạy học-sanh (học trong và học ngoài) từ lớp ấu học sơ giai (Classe enfantine) cho đến lớp thi cấp bằng sơ-học (Classe du certificat d'études).

Chúng tôi đâu dám khoe khoan song chúng tôi chắc rằng khi Quí Ông Quí Bà đem trẻ đến học thì quí Ông quí Bà đặng đẹp dạ chẳng sai. Là bởi chúng tôi chẳng nệ tốn hao sắp đặt công cuộc đâu đó trang hoàng và hằng lo làm sao cho chẳng phụ lòng trông cậy của Quí Ông quí Bà.

Còn tiền cơm tiền học thì Bổn trường tính rất nhẹ.

Ước ao sao đồng bang, trước là trong bổn-tỉnh sau là trong các tỉnh lân cận có lòng tưởng đến chúng tôi đem trẻ em đến Bổn-trường thì chúng tôi hết lòng hoan nghinh.

Bắt trường tết: ngày 7-2-26
Nhập trường: ngày 22-2-26

Kính cáo,
TRẦN-VĂN-ĐIỀN
Directeur du Pensionnat à Soctrang

Muốn bán vì dư dùng

Một cái xe hơi hiệu Ford thùng xe đã hạ thấp kiểu năm 1924 còn chạy tốt lắm.

Xin do nơi bổn-quán.

Piles ĐÊN BỎ TÚI

Giày dép Bac

ĐỒNG HỒ

MÁY HÁT

ÁO MƯA

TRẦN-QUANG-XUÂN
158, Rue d'Espagne, Saigon

HÀNG TẾT LẠI TRỄ NÊN BÁN THIỆT RẺ

NHUNG TƠ tốt nhứt nhiều hạng.
LỤA LÉO ĐẠI PHÁP, trắng và màu nội ga.
NỈ MÔNG thiệt mềm ấm, đủ màu để may áo dài Annam.
CẨM NHUNG trơn. CẨM NHUNG bông thêu.
CẨM NHUNG bông dệt, màng dày, nhiều thứ nhiều giá, nhiều màu.
TỐ TRƠN. TỐ BÔNG [illegible] và bông nhỏ.
Nói tắt, đủ các [illegible] thường dùng như của các tiệm BOMBAY.

Quí ông, quí bà [illegible] cần dùng hàng chi, xin cho chúng tôi hay, chúng tôi sẵn lòng [illegible] kiểu và cho giá luôn. Bán sỉ tính giá thiệt nhẹ.

BAZAR NGUYỄN-VĂN-TRẦN.
96, Bd Bonnard. — SAIGON
Téléphone 178

Bán hàng lụa, Họn chơn dung,

bán đồ Bazar

Chế tạo

Dầu Tử-Bị

Tư bổn 200.000$

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42, Rue Catinat — SAIGON

Mua bán rất mực thiệt thà

Hàng tốt giá rẻ

Thơ từ đề:
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42 [illegible] Saigon
[illegible]
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN SAIGON

Giây nói: [illegible]
Nhà và chủ nhơn [illegible] mua bán số 829

NHÀ NGỦ MỚI KHAI TRƯƠNG

PHÁT-SANH-LỮ-QUÁNG

127—129 Rue de Đại-ngãi n° 127—129

[illegible] kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, và quí cô đặng rõ: Bấy lâu tôi đã có lập một tiệm may đồ Annam ở đường PAGODE môn bài 11, (Soctrăng). Nói cho phải, chẳng khỏi ơn chư quí vị chiếu cố, cho nên cuộc làm ăn của tôi mới đặng tan phát [illegible] ngày nay.

Nay tôi đã dời về đường ĐẠI-NGÃI, môn bài 127—129, trong tiệm tôi có mướn thợ rất khéo và lẹ làn lắm. Lại có để sẵn chút đỉnh hàng hóa cho chư quí vị [illegible].

Tôi lại lập thêm một cái nhà ngủ.

Nhà ngủ này phía trước và sau đều rộng rãi, mát mẻ, khoan khoái lắm; mà lại [illegible] đi Bạcliêu, Soctrăng, Cầu-ngang và Mỹtho, khách một bên ga xe hơi đi Bạcliêu, Soctrăng, Cantho, Vĩnhlong, Mytho Cholon và Saigon.

Kính chư quí vị có việc chi mà đến Soctrăng xin vui lòng đến tiệm tôi mà nghỉ ngơi, tại lẽ lắm giảng tiện lắm. Lại vì: khi muốn đi đâu sẵn có xe và tàu chạy ngay trước cửa, quí vị đã khỏi tốn tiền xe kéo mà lại khỏi lo trễ nải trong việc hành-trình.

Nhà ngủ của tôi mới lập, cho nên sạch sẽ mới mẻ chỉ thấy đều mới tinh và [illegible].

Mỗi [illegible] đều rộng hơn 8 thước tây, có nệm, có giường, có ra, có kiến lớn [illegible], có savon thơm, có tủ [illegible] cho quí khách chứa đồ hành [illegible], mỗi phòng đều có ngừa gió. Nếu quí khách muốn cần dùng việc chi, thì có Bồi sai khiến nhẹ-lẹ, khuôn phép, chắc thật không sai. Tại tiệm tôi chẳng có trữ bán [illegible] thứ rượu tây của các hiệu thật ngon thượng-hạng.

Ngay trước cửa nhà tôi có treo một tấm bảng hiệu sơn tôi [illegible]

« Phát-Sanh-Lữ-Quáng »

Tôn tiền phòng ngủ thì tôi tính rẻ hơn các nơi.

Cầu xin quí khách lưu tâm mà cố-cố, thì tôi rất hội ơn vô cùng.

NGUYỄN-PHÁT-SANH Cẩn bạch

Thay cũ đổi [illegible]

[illegible] Khách-sạn, [illegible] đường [illegible] số 21 và 23.

[illegible] Khách-sạn, ở đường [illegible] số 103 và 105;

[illegible] Khách-sạn, số 18, 20, đều mở thêm [illegible] gạch đỏ, ngói bông khéo phòng tắm lót gạch hoa, [illegible] lượng lạc chân.

Nay tôi [illegible] Saigon Mytho Khách-sạn, chẳng tới nơi hết lòng thay [illegible] cho vừa ý đẳng bào.

Kính mời

Quảng-Hỷ [illegible]

Muốn mua hàng hóa cho rẻ hãy tìm đến chỗ [illegible]

273 rue des Marins

Kính trình quí vị [illegible] những tôi [illegible] rất [illegible] khác nên [illegible] bán [illegible] mấy tiệm [illegible] rẻ hơn [illegible]

Chúng tôi lại dùng [illegible] người mua và người bán [illegible] thì chúng tôi mua [illegible] hàng thật [illegible] giá [illegible]

Vậy quí vị muốn [illegible] xin tới [illegible] gởi [illegible] hỏi tập.

Chúng tôi làm thật lẹ [illegible] Khánh Ký [illegible] kính [illegible] nghề chụp hình.

Kính mời

AU REVEIL

273 Rue des Marins Cholon

Kính mời

[illegible]

Xin ghé mắt

(Adresses utiles)

Hiệp Thanh

Rayon Tailleur Bazar

Phố-Đường *Thế-Giới Mới*

CÔNG HUỲNH

Tailleur et Façon Grand Tailleur

100 Rue d'Espagne Saigon

Tiệm [illegible] Langsa theo [illegible] tại đường Espagne số nhà [illegible] nhà cửa đen [illegible] rất [illegible] và có nhiều [illegible] mới gởi sang mà [illegible] rẻ hơn [illegible]

[illegible] tôi [illegible] tiệm [illegible] quí khách [illegible] tôi [illegible] quí [illegible]

Kính cùng Thượng

VIÊN-AN

[illegible] décorateurs

[illegible] Phước-Kiến Cholon

[illegible] bán xe máy hiệu "BRILLANT" và nhiều hiệu khác rất [illegible] bền đẹp các đồ phụ tùng giá định rẻ hơn các nơi. Bán tiền mặt hay là gởi đổi cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement)

Chủ nhơn kính cáo

HÔTEL & RESTAURANT

Franco-Chinois

số 46-47 Quai Testard Cholon

Kính mời

Bổn hiệu có khai trương một cái nhà hàng, chuyên bán cơm đồ ăn Tây và Tàu. Cách sắp đặt [illegible] kiểu xem [illegible] các [illegible] tánh lắng [illegible] tại Thượng-Hải [illegible]

Trong mỗi tuần lễ tôi mở ba và thứ sáu, thì có tôn ca cải-lương theo điệu annam, [illegible] mua que Langsa, giúp vui cho quí ông, còn tôi [illegible] thì có [illegible] đờn ca xám [illegible] trong khi quí ông dùng việc rượu.

Trên lầu có sẵn mướn phòng ngủ, mỗi cái phòng đều [illegible] máy. Phòng [illegible] rất mát mẻ thanh tịnh, lại rộng rãi, và mát mẻ vô cùng. [illegible] phòng tắm thì có máy bơm Douches.

Vậy xin quí ông quí bà chiếu cố mà giúp cho chúng tôi [illegible] mới [illegible] gương sáng thêm [illegible] nữa, thì [illegible] đa tạ [illegible]

Chủ nhơn kính cáo

[illegible] HOA CHƠN-HƯNG

LÂM-VĂN-KỲ

Marché des Pallières 17

[illegible] đường Dakao

[illegible] đồng giá [illegible] khéo [illegible]

NHÀ NGỦ HIỆU

TÂM-CHÂU KHÁCH-LẦU

số 10 tới 14, đường Amiral Courbet

— SAIGON —

Là nơi rất xứng đáng cho Quí khách Saigon, Cholon, Giađịnh và trong [illegible] châu đến nghỉ ngơi. Phòng thoáng rất, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắng, đã sai khiến lại không gian tham.

Chủ và người quản-lý sẵn lòng giúp những việc mà quí khách cần đến.

Có sẵn xe hơi để cho quí khách mướn khi nào muốn đi du lịch.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

LÒ GẠCH

NAM THẠNH PHẤT

ở tại Vàm Thủ thừa Tânan

Kính cùng quí tôn đặng rõ, tôi lập lò gạch nầy đã trên ba năm trời, nhờ chư tôn có lòng chiếu cố nên đương buôn bán mới rỏ ràng như hôm nay. Mới đây tôi mở thêm lớn và rộng rãi lắm. Có bán đủ thứ gạch ngói như sau đây: Gạch tiêu, gạch tàu, gạch thực, gạch cột, gạch cát, ngói móc vuông, ngói móc tròn, ngói đại, ngói tiểu, ngói ống, vôi, cát, ciment v.. v.. Tiệm tôi có bán đủ thứ vật liệu làm nhà cửa (Travaux de construction).

Gạch ngói của tôi in rõng bằng đất tốt, và danh tiếng trong mấy năm nay. Như chư tôn có cần dùng gạch ngói, xin tưởng người đồng bào giúp nhau làm nghĩa. Tôi rất thâm cảm vô cùng.

Chư tôn muốn cần dùng món chi xin sắm thư thương nghị, gạch ngói của tôi bán rẻ hơn các nơi.

Chư tôn muốn mua, việc chi xin đề như vầy

M. Nguyễn-trung-Chánh,
Fournisseur
Directeur de la Briqueterie
NAM-THẠNH-PHẤT à Thủthừa
(Tânan).

Kính cáo

Tôi chuyên tông nghề sửa đồ [illegible] mà nhứt là sửa tủ sắt thì hiện nghề [illegible] Cách tôi sửa đây không phải thô cạy [illegible] công khoan lỗ như thợ khác chỉ cứ mần [illegible] mà mở tuốt.

[illegible] sắt bạt cửa hiệu [illegible] hoặc lớn chu, mất [illegible] khóa hay là khóa hiệt đều sửa đặng cả.

Lại tôi cũng có làm đồ sắt như [illegible] nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân.

Kính xin quí [illegible] cần dùng làm đồ sắt các sửa tủ sắt xin [illegible] cho tôi hay, hoặc [illegible] tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà [illegible] nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm [illegible] mà giá tính lại nhẹ.

ÂU OC cẩn khải
95 Bd. Charner Saigon

Hãy xem đồ [illegible] về công nghệ

E. DUPRIX

số 50 đường Pellerin - Saigon

Nổi số đo, các thứ máy máy cán, nồi hơi, Moto, máy thắp đèn điện, máy bơm nước bằng điều khí. Hầm nước lớn nhỏ đủ thứ để bơm nước vô ruộng, chạy bằng dầu xăng, dầu lửa, bằng Mazout, hay chạy bằng hơi nước.

Bán rẻ cho các vương [illegible]

Lời rao

[illegible] cùng Quí khách đặng rõ:

Bổn hiệu chuyên khắc các thứ [illegible] bằng đồng bằng cao su, bền đẹp [illegible] đã [illegible] các thứ con dấu theo kiểu [illegible] ngoại nước, bán [illegible] Tân Tỉnh đều đặt người khéo.

Ngoài ra Bổn Hiệu lại có thêm làm [illegible] thứ trướng [illegible] đám cưới [illegible] giá [illegible] tiệm [illegible] và làm [illegible] quí khách [illegible].

Trần-duy-Thực
42 Boulevard [illegible]
Saigon

Đá mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy đặng rõ, tôi lập đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ mới, cận Nam-châu Khách-lầu, có để máy may Đoàn-thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đã kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại khéo, chẳng dám nói lời, xin mời quí ông quí thầy đến gót tới may thử một lần, rồi sẽ rõ. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới [illegible].

Nay kính

Chủ-nhơn: ĐOÀN-THÀNH-TẠO

Hỡi các anh nông nghiệp chú

HÃY THỪA LẤY DỊP

Le vrai signal-voleur — la terreur des rodeurs! là một cái máy báo tin có kẻ trộm, khuôn viên 0,35x0.04 gắn vào cửa cái, cửa con, gắn nơi chuồng gà, chuồng bò, chuồng trâu, tàu ngựa.

Hễ động tới cánh cửa dầu nhẹ thế nào cũng nổ một tiếng lớn như tiếng súng.

CAM KẾT NĂM NĂM

Do nơi ông J. Brunel số nhà 45 đường Mayer Saigon.

Giá 2$50 một cái có hộp đựng gởi cách contre remboursement.

Thi-Thơ

TIỆM THỢ BẠC

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de

NGUYỄN-VĂN-GIÁO

N° 18, rue Sabourain, Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em, kế nghiệp anh làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuyền kiểu, chuỗi bông tai, nốc-ta, vàng đôi, kiền cẳng, [illegible] bông, neo đầu, đồng chiếc v.. v.. đủ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn đóng món chi xin đến gót đến tiệm tôi, hay là viết thư mà gởi cho bổn hiệu, tôi xin theo ý quí ông quí bà, muốn cần dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà đặng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, 18, Rue Sabourain, Saigon.

Lời cảm tạ

Nguyên từ năm 1922, tôi khởi sự làm thợ [illegible] bán [illegible] đến nay [illegible] quí ông quí thầy [illegible] mến mua bán với tôi nên 1 ngày càng thêm phát đạt [illegible] tôi buồn thấy [illegible] nhỏ nhẹ [illegible] nơi và lại có cái lòng chơn thật không [illegible] chạy với quí ông đều khá nhọc lực [illegible] không bê trễ, vì giá cả nhẹ hơn các bổ nhiều, tôi cái xin mời mấy ông chưa [illegible] xin niệm tình [illegible] tôi [illegible] Vân [illegible] trước là [illegible] giúp [illegible] cho mau thành lực rất [illegible]. Các [illegible] cho chút lòng đền ơn được vẻ vang [illegible] và tỷ [illegible] giá lại nhẹ và không [illegible] việc [illegible] cho quí ông.

Nay kính

Chủ tiệm cơm Tây bổn

NGUYỄN-VĂN-BỀ

cẩn tạ

TRẦN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY

ROTINER

Réparation des Raquettes

Rue Turc, N° 14,

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, vẫn có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dây, ghế dựa, ghế ngồi, lớn cỡ, nhỏ cỡ, đủ thước, đủ dạng, rất khéo rất đẹp. Có sẵn vựa mây, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cẩn bạch

Duy-Xuân ăn-quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có [illegible] các thứ [illegible], tuồng, truyện, sách [illegible] chữ Langsa và quốc ngữ. Có [illegible] bộ [illegible] và việc mua bán các danh [illegible] thiếp tang, thiếp mời tiệc [illegible].

Có bán đủ các thứ giấy viết, mực bay [illegible] ngòi viết, [illegible] gạch, gồm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ăn quán

Kính mời

DENHOLM

N° 36-38 — Rue Lafont — N° 36-38

SAIGON

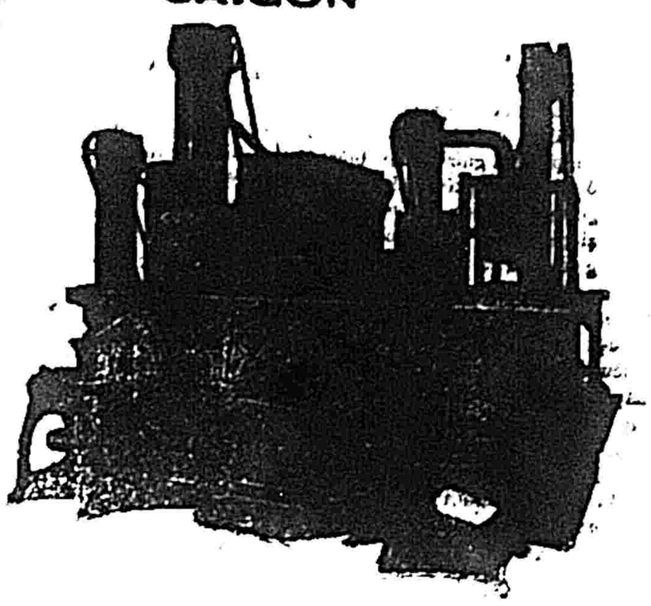

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — GIẤY THÉP

EMERIL VÂN VÂN, MÁY LÀM ĐÁN LÀM BÁNH, ĐỒ TƯ — [illegible]

A. L'Aurore

Có lẽ quí ông quí thầy còn nhớ tiệm

Phan-thành-Biên

ở đường [illegible] số 54 chợ mới Saigon

Là một tiệm bán đồ ăn, nước [illegible] VÀ TỐI tại giá dễ mua.

Nay [illegible] lại [illegible] A. L'Aurore tiệm [illegible] giấy [illegible] Coppe là thứ giấy của nhà hàng Journier A. H. [illegible] bán ngày trước, biệu giấy nầy [illegible] tại tiệm tôi [illegible] mua, mà [illegible] tôi [illegible] được một bộ Jâu, thiết chiếu sang công [illegible] một thứ giấy tốt [illegible] Lor [illegible], tại tiệm chung tôi [illegible] bán [illegible] trong [illegible] và [illegible] đồ ăn thường còn [illegible] trên [illegible] vải, có vàng trong tiệm [illegible] sai, giấy [illegible] có nhiều kiểu [illegible] coleo, [illegible] régates [illegible] nón, đồ, giấy [illegible] rất [illegible] thật dễ mua [illegible].

Kính mời quí ông, quí thầy có cần dùng món [illegible] tại tiệm tôi [illegible] giá dễ mua, khỏi [illegible] tìm kiếm, còn ở xa gởi thơ [illegible] cũng [illegible].

A. L'AURORE
54 Rue [illegible] Saigon
PHAN-THÀNH-BIÊN
Propriétaire

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐỒNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BỀN

CHỦ-HÃNG VÀ ĐỘI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

[illegible] Rue Amiral Courbet [illegible]

CAFÉ & RESTAURANT

MY-LOC

30, Rue Sabourain, Saigon

(Ngon nhơn mới Saigon)

Bổn-hiệu Chủ-nhơn khi trước có làm *Ex maître d'Hôtel* tại nhà hàng SAIGON PALACE cho nên Bổn chủ-nhơn thạo các việc về món ăn nào ngon hơn hết và món nào làm cho vừa ý chư quí khách, nên mỗi bữa đều có bán « *Chateaubriand* » và mỗi ngày Thứ năm và ngày Chúa-Nhựt đều có CARRY thịt ngon và SOUPE CORSE.

Bổn chủ-nhơn rất vui lòng chịu lãnh những đám tiệc, bàn luận ít nhiều.

Kính mời chư quí khách hãy vui lòng mà đến tiệm tôi một chuyến mà ăn thử vài món đồ ăn, sau mới rõ đồ ăn của tiệm tôi ngon hơn các nơi chẳng sai.

MY-LOC

Chủ-nhơn Kính mời

Nước mắm hiệu « chữ thập đỏ »

Nước mắm hiệu « CHỮ THẬP ĐỎ » của người Annam làm ra toàn bằng cá và mối, có đủ hiệu tại Phanthiết, Phanri, Lagan, Phúhải, Mũinê, Rang và Dương, đúng luật buộc Nhà-nước định. Người mua sỉ bán lẻ khỏi lo khi nào bị phạt về nước-mắm không đúng luật và thái, bư như khi trước, người mua về xài đầu mở ra dễ lắm không bể trở mùi và [illegible]. Nước mắm hiệu « CHỮ-THẬP-ĐỎ » thơm, ngon đã chất bổ dưỡng hiệu cách vệ sanh, xin đồng bào nhớ mua Nước-mắm hiệu « CHỮ THẬP-ĐỎ ».

BÁN-TẠI

Vĩnh-Thành, quai de Commerce n° 1 CHOLON

và tại LIÊN-THÀNH

Quai de la Marine Saigon

Sách mới xuất bản

Hồi-Trống-Tự-do giá	0$20
Nếng-chuộn-Truy-Hồn	
Sáu thứ người ta.....	0$15

Các nhà bán sách ai muốn mua sỉ về bán lại thì sẽ cho huê hồng

Gởi thơ cho TRẦN-HỮU-ĐỘ

57, Rue Catinat. — SAIGON.

Vinh-đức-Hưng

Tailleur Tonkinois

[illegible] rue d'Espagne Saigon

Civil, militaire et Annamite

may đồ tây và Annam

Tiệm tôi có bán các thứ hàng Bắc hàng Tàu quí ông quí bà có dặn dò may đồ may [illegible] công.

Kính quí ông quí bà chiếu cố, qua bước [illegible] bổn hiệu, giúp cho người đồng-bang, [illegible] chẳng tôi lấy làm cảm tạ ơn.

Nay kính

HÔTEL ANNAM

Nam-Việt khách-Lầu

N° 72 à 80 Boulevard Charner et Annam N° 2 à 16 Rue Catinat

Saigon

[illegible] tiện [illegible] rất cần tiện cho [illegible] thăm viếng [illegible] xin quí khách [illegible]

HUỲNH-HUỆ-ÁI

chủ nhơn

Saigon Imprimerie du PHỤ-NỮ TÂN-VĂN THỜI BÁO. TIRAGE : 10 000 ex Le Gérant NGUYỄN-KIM-ĐỊNH.

Một trăm cây dù, một trăm kiểu lạ

Ở bên tây mo'i qua

Mỏ i cây một kiểu mà thôi

Xin mời qui bà qui cô đến nhà hàng

« AU TISSEUR »

82, Boulevard Bonnard, SAIGON

NƯỚC-MẮM "CHỮ THẬP ĐỎ"

Produit de l'Association Coopérative et Corporative des Industriels de nước-mắm de l'Indochine

C'est un produit de meilleure qualité, analysé par les chimistes de la Stè Liên-Thanh reconnu par l'Administration, donc conforme à l'hygiène alimentaire.

Nous recommandons à nos compatriotes la consommation exclusive de ce produits Il n'y a pas de doute qu'ils rencontrent partout les nuoc-mam non analysés, des produits falsifiés, des eaux salées putréfiées, qui leur donnent des maladies. Pour sauvegarder la santé publique, l'Administration a défendu la vente de ces produits sans garantie mais malgré cette mesure, on en trouve toujours sur le marché.

Il sera prudent pour nos consommateurs annamites, de n'acheter absolument que du *nước-mắm* marque « CHỮ THẬP ĐỎ ».

Nous faisons appel à la solidarité annamite en engageant les Associations de ménagères du Sud-Annam qui savent 1° se syndiquer pour défendre leur intérêt commercial, 2° désigner des agents annamites pour la vente de leurs produits afin de supprimer de petits intermédiaires et nous préjudiciables tant aux consommateurs qu'aux producteurs.

En vente chez :

LIÊN-THANH, N° 1, Quai du Commerce (Kênh ngọc) Cholon

& SOCIÉTÉ LIÊN-THANH, Quai de la Marine Saigon

Trọn bộ rồi

Tiểu-thuyết GẢI TRẢ THÙ CHA

Quốc-ngữ từ mới xuất bản, thế thì đã trọn bộ rồi. Ấy là một bộ Tiểu-thuyết rất hay, rất có giá-trị, nên xem.

Của M. Nguyễn-chánh-Sắt kí thuật, ký tích hay lắm.

Ai muốn mua sỉ xin gởi thơ cho « Đông-Pháp Thời-Báo » Saigon mà thương nghị.

Hoặc gởi cho M. J. Viết, Imprimeur Saigon.

Hay là gởi thơ cho Madame Nguyễn thị-Truyện, 103, rue d'Espagne Saigon cũng được.

Mấy tiệm sách ở Saigon và các tỉnh có bán lẻ.

Tiếng gọi đàn !!

Là quyển sách có giá-trị nên mua

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy-Liệu, Đông-Pháp Thời-Báo

Trần-quang-Xuân

168, rue d'Espagne

(Tại chợ mới Saigon)

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Giày dép Bắc-kỳ.

Đồn điền bố tai, va-ly, xách đi rạt.

Piles tại lò bên Tây mới gởi qua thật tốt.

Mền ni trắng và đỏ thật lông hiển nhiên thứ.

Áo mưa caoutchouc và gabardine đủ cỡ.

Khuyên đồ hình, đồng hồ, đồ aluminum.

Ghế Thonet và các đồ tạp hóa v. v.

Giày dép thì có tiếng đã nổi danh bên Pháp-quốc.

Cảnh thu di hận

của Ông Phương-La Nguyễn

[illegible] giá đồng mua [illegible] nữ cô [illegible] những cách mạo [illegible] người ta [illegible] giấy tốt khổ 14 x 20 cm [illegible] đồng [illegible] mỗi tập [illegible]

Bán tại hiệu [illegible] Hanoi

Nam Tập 26 Bd Bonnard Haiphong

Tiểu-thuyết mới xuất bản

Cay đắng mùi đời

Bộ tiểu-thuyết « *Cay đắng mùi đời* » của ông Hồ-văn Trung tự Biểu Chánh năm trước đã đăng trong bổn-báo, nay đã xuất bản đủ bộ rồi, phân làm 2 quyển, mỗi quyển giá 0 $ 50, trọn bộ cộng 135 trương, định giá 1 $ 00.

Tiểu-thuyết nầy tác-giả dùng đủ văn rất dung dị mà chơn tả các nỗi cay đắng trong đời. Câu văn đã khinh tục ngoài đời, mà luân lý lại đủ răn người khuyên thiện, bởi vậy dầu người hạng [illegible] mua một bộ để xem chơi cho biết văn Annam cũng có thể thanh tao, tục đời cần phải lo chế sửa.

Ai muốn [illegible] mua sỉ thì xin ghé lại hoặc viết thơ cho M. Phan Chánh-Bình [illegible] hàng « A L'Aurore » ở đường Vienot [illegible] Saigon mà mua. [illegible] gởi bán tại mấy nhà bán sách khác.

Cụ Phan-bội-Châu diễn-thuyết

tại trường Quốc-Học

Cái mục-đích Chánh-phủ thiết-lập ra học-đường và cái mục-đích người ta vào học

Thưa các anh em học-sanh thanh-niên ta,

Tôi ngày nay được cùng các anh em hiệp mặt ở tại nhà nầy, thiệt là sự vinh hạnh rất lớn của tôi chưa từng có ; mà tôi sở dĩ được đội cái vinh hạnh rất lớn nầy, là vì có hai cái nguyên nhân :

Một là nguyên nhân trước kia : Bảo hộ chánh-phủ sẵn lòng khai hóa cho dân Việt-Nam ta, mới bỏ khoa-cử cũ, bày ra đường học mới, mà sáng lập ra trường Quốc-học nầy.

Hai là nguyên nhân hiện nay : Quan Khâm-sứ Trung-kỳ với quan Học-chánh Giám-đốc Trung-kỳ, sẵn lòng giới thiệu tôi với thanh-niên học-sanh ta đây, để cho tôi được gặp anh em ta.

Vì có hai nguyên nhân ấy, nên tôi mới được sự vinh hạnh như ngày nay, vì được sự vinh hạnh nầy, nên tôi phải có vài lời để tỏ tấm lòng ở trước mặt anh em.

Nhưng trước khi tôi muốn trung cáo với các anh em, tôi phải đem hai cái vấn-đề mà giải bày với các anh em.

Thứ nhứt là : Anh em ta phải làm thế nào để khỏi phụ cái ý chánh sách giáo dục rất quảng-đại của một nước văn-minh có tiếng, là nước Pháp.

Thứ hai là : Anh em ta phải làm thế nào, để khỏi phụ tấm lòng trông mong của quốc-dân ta, nghĩa là làm sao cho trọn vẹn cái trách nhiệm của học-sanh mình.

Hai cái vấn đề ấy, chúng ta phải tính mau giải quyết, vì muốn giải quyết hai cái vấn-đề ấy, thì trước tất phải nghiên cứu hai cái mục đích sở tại : là cái mục-đích Chánh-phủ thiết lập Học đường ra để làm gì ? và cái mục-đích người ta vào học-đường cầu học để làm gì ?

Bây giờ tôi xin nói cái mục-đích Chánh-phủ thiết-lập ra học-đường : Theo như chương-trình Học chánh đã định ra, thì những người học-sanh ở Quốc-học đã tốt-nghiệp rồi được tấn vào Cao-đẳng học-đường ở Hà-nội. Khi đã tốt-nghiệp Cao-đẳng rồi, thì được ra làm việc nhà-nước, hoặc làm quan-lại, hoặc các chức-viên ; mỗi tháng được Chánh-phủ cấp bổng cho, từ 100$ cho đến 200$ trở lên. Đồng-sự đã được nhiều rồi, nào là rượu tây, nào là cơm tây, nào là áo-quần tây, nào là lầu tây, xe tây, (*vỗ tay*) tây ý sở thích, hớn hở hghinh-ngao, thiệt ra mặt một vị nô-lệ ưu-đẳng (*vỗ tay rầm*) Cái kết quả học-đường sở đắc chỉ có thế mà thôi. Thiệt như thế, vậy thì ra cái mục-đích Chánh-phủ thiết lập ra học-đường, là chỉ vì người Annam ta, ung-đúc một hạng nhân-tài, khiến cho được vô số cái bầu trữ rượu tây, cái túi đựng cơm tây, cái giá treo áo-quần tây, cái bồ-nhịn ngồi xe tây, ở lầu tây, để cho các nhà buôn tây thêm được vô-số người mua hàng, mà chỉ những hụ phí số tiền nhập khoản của Chánh-phủ trong một năm. Ôi ! cái mục-đích Chánh-phủ thiết-lập ra học-đường, có lẽ nào hủ-lậu như thế ? tôi nghĩ chắc là không phải.

Phàm chánh-phủ của một nước văn minh trong thế-giới, chưa có nước nào mà không quí-trọng quốc-dân, và cũng không có chánh-phủ nước văn-minh nào mà không muốn quốc dân cùng nhau hợp-tác cả (coopération). Nước Pháp là một nước rất văn minh trong thế giới, vậy thì một nước văn minh rất có tiếng trong thế giới, mà tới bảo-hộ nước Việt-Nam ta, theo như cái nhân-quang người nước văn-minh tất là phải quí trọng Quốc-dân ta, tất là muốn Quốc-dân ta hợp-tác với Chánh-phủ. Đã có như lẽ ấy, thì tất vì nước Nam ta mà đào-tạo một hạng nhân-tài rất hữu dụng khiến cho trọn-vẹn cái nghĩa-vụ quốc-dân. Cứ lẽ chánh mà nói ra, chắc là cái mục-đích Chánh-phủ thiết-lập ra học-đường, cốt ở sự tạo thành quốc-dân tốt, để hợp-tác với Chánh-phủ mà thôi.

Bây giờ tôi lại nói đến cái mục-đích người ta vào học đường mà cầu học. Nước ta về thời-đại khoa-cử trước, sách vở trong học đường dạy bảo chú trọng về đạo-đức cũ ; tuy là so cùng văn-hóa mới bên Âu-châu, thiệt là còn nhiều khuyết điểm. Song buổi ấy, cái mục-đích học-sanh phổng biết chăm chỉ về phần đạo đức, thì đến khi kết-quả cũng rất có bổ-ích cho gia-đình cùng cá nhân. Chẳng may lúc ấy, kẻ trèo xướng, người dưới theo, chỉ biết lấy cân đai áo mũ làm sự-nghiệp tây trời (*vỗ tay*) lấy thủ gà dầu học làm thánh thần rồi mưu. Khi mới cấp sách đi học thì mục-đích sở tại đã chú trọng về vinh thân ấm tấc áo no cơm ; vậy nên lưu độc vô cùng, đến nỗi gia-đình suy lạc, xã-hội hộn ám ; thành ra cái thảm họa nhà không ra nhà, nước không ra nước (*vỗ tay ngất*). Suy cho đến lẽ, thì chỉ vì mục-đích người ta vào học đã lầm lỗi cả rồi, mới sanh ra nông nỗi khốn khổ thế ! Tới lúc bây giờ, tình thế học-đường ngày nay tuy khác học-đường khoa-cử ngày xưa nhiều ; da vỗ đỏ ngồi xem chừng vừa mất, nhưng xét đến tinh thần cốt tủy, nào có khác gì được học tiếng người ; đạo-đức cũ đã sạch sành sanh, mà văn-hóa mới lại không một tí gì dây vướng. Ở học-đường ra rồi, chưa có thành tứ gì, mà chỉ thấy những bầu rượu tây, túi cơm tây, giá áo tây, bồ nhịn ngồi xe tây, ở lầu tây, ngày ngày xôn rực ở trước mắt người ta ; tuy cũng có một vài người phương phất văn-minh, nhưng mà cầu cho có tinh-thần chơn văn-minh thì hình như trong muôn người không được một. Vậy cho nên những người thương tâm thế-đạo, ai cũng bảo rằng : cái mục-đích người nước ta ngày nay vào học, chẳng qua vì cầu quan to, hốt đồng bạc, (*vỗ tay*) để làm một cái môi giới cho rượu tây, cơm tây, đồ mặc tây, xe tây, lầu tây mà thôi.

Châu ôi ! Trời ôi ! Thật có như thế ru, thật có như thế ru ! cái mục-đích người ta vào học chỉ có như thế mà thôi ru ! Thế thì cái mục đích người ta vào học-đường đối với cái mục-đích Chánh-phủ thiết-lập ra học-đường, như đã nói trên kia, trái nhau nhiều lắm ; mà cầu cho được một người quốc-dân tốt, thôi còn có trông mong gì ! Tôi nghĩ đến thế, tôi mới xin trung-cáo một lời với anh-em. Bởi vì làm sao ? cái mục-đích Chánh-phủ thiết-lập ra học-đường để cốt sẽ đã tạo thành những người quốc-dân rất tốt, thì bề những người đã vào học-đường, cũng nên treo một cái mục-đích rất cao-thượng, để cho không phụ cái ý sẵn của Chánh-phủ, phần nghĩa-vụ ấy, thiệt người ta không đường nào tránh được ; người ta nếu hiểu thấu cái nghĩa-vụ ấy, thì được khi bắt đầu vào học, cái mục-đích nên như thế nào ? chắc là ai cũng phải biết. Ngày xưa một vị đại-nho nước Pháp là ông Lư-Thoa (J. J. Rousseau) có lời dội rằng : « Nhơn-dân là chủ-nhơn trong một nước », lại có một vị đại-nho nước Nhựt-bổn là ông Phúc-trạch du-Cát (Fukuzawa Yukichi) có câu nói rằng : « Cái hồn của một nước nào thì y-phụ vào dân nước ấy, cái hồn của dân nước ấy thì y-phụ vào bậc thanh-niên học-sanh ; thanh-niên học-sanh ấy là cái linh-hồn của quốc-dân ». Gẫm nhứt những lời nói ấy, mà phỏng khiến mục-đích các bậc thanh-niên học-sanh ta đi cầu học, chỉ bởi vì cầu quan to hốt đồng bạc, để làm môi-giới cho cơm tây, rượu tây, đồ mặc tây, xe tây, lầu tây, cái hồn Quốc-dân ta còn gì mong sống được ! (*vỗ tay*).

Tôi dây bỏ nước ra ngoài hơn mươi năm, bây giờ còn được chút sống thừa mà chào viếng non sông nước cũ, dương đôi con mắt động cả tấm lòng ; có một việc nầy rất là chua xót thay !

Than ôi ! Kinh thành Hànội ngày xưa vẫn là cái ổ anh hùng hiền-triết, mà ngày nay hóa ra một cái đống mồ chôn người hèn (*vỗ tay rầm*). Kinh nước Hương-giang ngày xưa vẫn là cái gương cho thi-nhơn văn-sĩ, mà ngày nay hóa ra một cái vũng để sụp thanh-niên (*vỗ tay*). Việc xưa thở kể lại làm gì, ngày sau hãy còn lâu dài lắm. Tôi nay chỉ mong anh em ta mau cải-lương cái mục-đích hưởng-lai nhập-học mà thôi.

Muốn cải-lương cái mục-đích đã sai lầm ấy thì làm thế nào ?

(*Còn nữa*)

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chẳng [illegible] chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vừa [illegible] rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết tình niềm ái.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đã [illegible] nhiều bài bản. Cung có trở nón Cerque hiệu « COQ GAULOIS » [illegible] « FORME ANGLAISE » thật chắc mặt bền, có những đồ lặng phá lý [illegible] nước, lý [illegible] tối tân. Chúng tôi lại có [illegible] kỳ, chụp cảm [illegible] trái quít, [illegible] rất công giá máy móc [illegible].

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giấy [illegible] hiệu « ONG CÔP » là thứ giấy của hãng Rousseau bán tốc trước, có [illegible], cols, [illegible], [illegible] mạn, lại có nhiều thứ áo Pardessus [illegible] và gabardine, đã [illegible] lại rất [illegible].

Tiệm chúng tôi có bán [illegible] hiệu C.A.P. là thứ [illegible] đáng hơn hết, vì [illegible] mà nhẹ, và giá mỗi cái có đặt [illegible].

Chúng tôi ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hân nghênh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN

số 84 đường Vienot

giáp phố Chà bán vải ngan Chợ mới Saigon

MAY XAY LÚA KIM THỜI

M. THUAN-AN

M. NG.-CHIỂU-THÔNG

[illegible] Bonnard

cô đường Pellerin

Dây thép nói số 720

Đây thầy thường : Tràng Cholon

Bình tây

Máy xay chạy bằng mô-tơ đầu-hỏa tinh hảo

Tại đầu chợ mới Saigon

Đường d'Espagne 158

Gần Khách-Sạn Cửu-long-giang có một tiệm của người annam mới lập bán những đồ Ta và đồ Tây :

Giày dép Bắckỳ, ô-dồng bạch, đồng-hồ treo tường và các đồ đồng thau khác, vải may áo dài tại Bắckỳ, nón Tây và đồng-hồ Bắckỳ, đồ nấu ăn, nồi nước Aluminium, ghế Thonet thiệt hiệu tại Âu-quốc. Xe máy và đồ khí đá. Đồ quan-lý, mền khăn, đồn điền và các đồ tạp-hóa vừa vừa.

Xin mời quí vị đến mua thử một lần, thì biết giá cả và sự thật tình cùng chẳng.

Cảm nhơn,

Trần-quang-Xuân

Xin chiếu cố

Đời thạnh trị thái bình, thì con người mình hăng ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi đâm thấy mỗi khi Saigon có hội chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v. v. thì tôi nghiệp cho quí-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đã khách-sạn nghỉ gió, [illegible] ra [illegible]. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-ngủ, hiệu [illegible] Tiệm cơm đã Saigon, Phòng ở tử phía theo mặt đường đi rộng rãi mát mẻ [illegible] tỉnh, lại gần các mối đường xe lửa Cholon, đường giữa đường mé sông và xe Biênhòa, xe Mỹtho rất tiện cho quí-khách khi lên xuống.

Chúc xin quí-khách [illegible] thì [illegible] thì [illegible] nghỉ.

Quản lý

[illegible]

A-KONG

TAILLEUR

N° 87, rue Dupérré. — SAIGON

Nguyên [illegible] tôi đã khai sáng từ năm [illegible] đến nay, có [illegible] được nhiều thợ giỏi, [illegible] may đủ các thứ quần áo theo kiểu Langsa và Hồng-mao, [illegible] nỉ đen hoặc vải bố vai khái bền, [illegible] đủ các thứ. — May đẹp mau và rất lý cao hơn các tiệm khác.

Vậy xin chư ông vui lòng đến gót ngọc của tiệm tôi đặt thử vài món thì ắt đặng vừa ý và tôi rất đội ơn vô cùng.

ÁKONG, cẩn khải

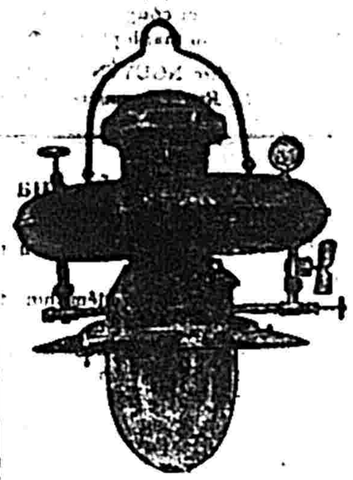

ĐÈN THẮP DẦU HỎI

(*pétrole*)

để treo trong nhà, trảng hồ, sân lớn, đường đi rất tiện thắp một măn-sông, có bóm hơi, sức sáng bằng 500 đèn bạch lạp. Có bán sỉ và bán lẻ tại tiệm :

Trần Quang Nghiêm

100, đường d'Espagne - SAIGON

LỤA LÈO

may

chemises tốt lắm

Au Tisseur, 82 B. Bonnard

Phạm-quang-Nghiệm

Commerçant, Ômôn

Buôn bán hơn 10 năm rồi, thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-lý hãng đèn lửa Asiatique.

Làm Đại-lý hãng rượu Bình-tây

Làm Đại-lý nhà thuốc Ly Pharmacie Centrale.

Làm Đại-lý nhà bán hột xoàn J. Giuntoli.

Có bán đồ nhứt hiệu M. C. C. : đèn *PITO-LAMPI* ; đèn thắp dầu xăng có chạy dây như đèn điện ; hàng *Tàu*, hàng *Mác* ; các thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

MAY KINH

Nam-kỳ Khuyến-học hội

Một bổn tập chí có hạng (Bulletin non périodique) [illegible] Nam-kỳ Khuyến học đang gởi in lại nhà in ông J. Viết chẳng bao lâu sẽ xuất bản.

Trong đó có nhiều bài hữu ích cho học trò và cũng hữu ích cho người lớn :

Sử ký nước Pháp.

Sự tích Hậu quân Võ Tánh.

Bài Khoa học v. v.

Người nào có cần dùng hãy gởi thơ cho phó Hội trưởng Nam-kỳ Khuyến học là M. Trần-quang-Nghiêm số nhà 200 đường d'Espagne Saigon.

THIỆT-NGHIỆP-XƯỞNG

F. NAM & L. LUC FRÈRES

đường Pellerin mãn bài số 142, 144

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc ta bà máy tốt, tổ-sắt đủ kiểu.

Đèn sắt bông và các thứ kim khí rất mỹ lệ.

Sửa súng và đồ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lên nhỏ, mài kéo, dao cạo vân vân, dùng máy điện đài mài thật bén. — Soudure Autogène.

Đèn các đồ phụ tùng theo kiểu vẽ tiêm thường và đúng chữ.

ĐỀN GƯƠNG SẮT

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa và rào sắt, cửa ngõ rào sắt đủ kiểu, đồ rào mã.

Làm kiểu hoa-mỹ và kiểu thường. Ánh khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thân-Ái (parulennerie) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng

• Tôi mới dựng nên một nhà ngủ rất phải cách vì là trước khi cất nhà đã có vẽ, nọa đồ dạng làm phòng ngủ, nên phòng vi mỗi càng mỗi phòng rộng lớn tinh khiết theo cách vệ anh: giường mùng, ra, nệm, gối, bàn ghế mới tinh hảo, chỗ rửa mặt, phòng tắm, phòng tiểu đều có máy nước chạy.

• Kính mời quí ông quí bà có dịp đến Saigon xin ghé lại TÂN-HÒA-KHÁCH-LÂU tại đường Boulevard Bonnard số 88-90 ngan gare xe điện khí chợ mới Saigon mà nghỉ thử một thì rõ lời tôi bố cáo đây chẳng sai.

Chủ Tân-hoa kính thỉnh LÊ-VĂN-LỘC

CHAPELLERIE CORDONNERIE DE LUXE. — GRAVURE SUR MÉTAUX

TANG-VAN-PHUC

RUE CATINAT N° 10 et 77 — SAIGON

LÀM ĐỦ CÁC THỨ GIÀY VÀ NÓN
CASQUES THEO KIỂU ÂU-CHÂU

Bán nhiều kiểu nón feutres màu thiệt đẹp

Chạm con dấu đồng, bảng đồng và bảng đá.
Chạm tên vô đồ vàng nhiều kiểu khéo như thợ bên tây.

Bán hàng Bắc đã thử

FABRIQUE DE CHAUSSURES
ET DE CASQUES EN TOUS GENRES

Vente de chapeaux de feutres couleurs assorties

Gravure sur cachets en cuivre plaques enseignes et marbres.
Sur orfèvreries et bijoux, travaux identiques de France.

Articles de luxe en Feutres

TRAVAIL SOIGNÉ — EXÉCUTION RAPIDE

Hồng Chanh
82, Rue Vannier -:- Saigon
Epicerie Française

Kính

Tổ cùng lục châu, nhơn dịp gần Tết, tiệm tôi có đem đủ thứ vật thực mà bán, và lại giá rẻ hơn hết.

Kỳ tàn rồi có lại, nhứng là :

Calendrier 1926 thiệt là tốt, bonbons đủ các thứ. Champagnes thiệt ngon đủ thứ Cognac, cigares, dầu thơm chocolat, Jambons, café bột 2$ 20 ki-lô café rang rồi 2$ 00 và café sống, nhiều thứ, tùy theo thứ, và hành hộp. Nói tắt, là đồ gì cần dùng trong cuộc Tết tây và Tết Annam thì tiệm tôi có bán đủ hết.

Còn như qui ông quí bà an em có mua nhiều, thì tôi sẽ tính giá rẻ hơn nữa. Kính mời qui bà, anh em đến tiệm tôi sẽ biết, tôi sẽ tiếp đãi tử tế ơn các chỗ

Kính thỉnh
Hồng-Chanh

Hai cuốn sách nên mua

Những tin tức và dư luận về ông Phan-bội-Châu.

Giá bán mỗi cuốn 0$ 15

Thanh khí lễ hàng

Giá bán mỗi cuốn 0$ 10

Hễ gởi thơ cho M. [illegible] kèm theo Đông pháp Thư-quán Saigon.

LỜI RAO

Tiệm Vĩnh-Xương

Kính cáo cùng chư quí vị đặng rõ: rằng tôi có sắp một Atelier tại Binh-tây (Chợ mới). Atelier nầy sửa xe hơi, xe máy, sơn hàm xe máy, xi nickel, đóng xe-kéo, sửa xe-kéo, và có bán đủ các thứ đồ phụ tùng cho xe máy và xe kéo, và có sửa đủ các thứ máy điện, có đúc gan đồng xin quí vị tường nghĩa, có sửa máy chỉ, hay là xi sơn vật chi, xin đem đến tiệm tôi, sẽ tính giá rẻ.

Nay kính cáo,
NGÔ VĂN-TRI,
Đường Gia phú số nhà 44 ngay mé đầu cầu Binh-tây.

Bánh Quốc-nữ

Bánh Quốc-Nữ là bánh của giáo-hữu Nam làm, rất ngon và thơm, đồng không phá hạng, có vô hộp tử tế theo cách Âu-phong.

Có trữ bán tại :

Bến tre : tiệm M. Lâm-văn-Đức, đường Interprète.

Bạcliêu : nhà hàng Tân-Xương của M. Trần-quang-Thế.

Sốctrăng : tiệm H. Bảo-ngọc-Đường.

Sađéc : tiệm Tân-Phong, quai Tân-phú-Đông.

Longxuyên : tiệm Tân-Hiệp, phố của M. Ngô-văn-Đợ.

Tràvinh : tiệm Epicerie Hồng-Tu.

Longmỹ : tiệm M. Nguyễn-văn-Ngôi.

Bảixàu : tiệm Epicerie Tân-Thành.

Cầnthơ : tại Trương Châu-Lý Quán và tại tiệm ông Võ-Hiếu-Đễ.

Chợlớn : tiệm M. Lê-văn-Nghĩ, 362, rue des Marins và tiệm Minh phát Thành, rue Tổng-đốc Phương.

Saigon : tại Au Tisseur, 82, Boulevard Bonnard, và mấy nhà ngủ lớn.

Kính xin quí ông quí bà mua về dùng thử, giúp giùm công nghệ gái nhà Nam được mau thạnh phát.

Mlle NGUYỄN-THỊ-THÂN
13, Rue Lagrandière. — Saigon

Thợ vẽ khéo quá

Thợ vẽ bảng dầu sơn và sơn nhà cửa

Vẽ với theo kiểu kiểm-thời điệu Âu-Á

Lãnh vẽ khuôn biển hoặc sơn-thủy treo vách theo kiểu cách của quí ông lãnh.

Vẽ thật kỹ mà giá tính thật nhẹ.

Có đủ thức kiểu các nơi danh sơn thắng cảnh ở cõi Đông-Pháp, và nhứt là vẽ tableaux sơn thủy cho các nhà hát theo kiểm-thời như hát Cải-lương hoặc hát-bộ theo như các ngài đã từng thấy ở rạp hát ông Hội-đồng Ninh và ông Huỳnh-trí-Phú, và trong Lăng Ông ở Giađịnh vân vân.

Marc Phụng.
28 Route Haute
Gần nhà thương Quảng-đông
Cholon.

VĂN UYỂN

NHỚ BẠN

Người-người tiếc dạ ngũ hồn an,
Nhớ đến nguyên xưa nghĩ lại càng,
Tức tối cho thân mơi đất cũ,
Sợi-sài nỗi bạn ở tha-hương.
Cho hay tạo-hóa khéo bày thêu,
Trách bấy trời già nỡ đổi sang!
Có nhớ cô thương thì cũng vậy,
Chỉ-bằng lo trả nợ bồng-tang.

Nhựt-Yên

KÍNH MỪNG CỤ PHAN-BỘI-CHÂU

Đốc lòng tỉ-quốc cụ Phan Châu,
Trải bước giang-hồ trót dặm lâu.
Nhựt Đức vững vàng cầm một mỏ,
Hoa-Kiều thác-dật bấu ngàn câu.
Bút-thơ bỗ cuộc đầy thiên trận,
Thiệt chiến vâu danh vỗ địa cầu:
Giọt máu Lạc-Hồng sôi lửa nóng,
Dùng cang-nào trọng chẳ qua mâu.

LÊ-SUM

ĐÊM TRĂNG CHƠI ĐÒ

Đêm khuya gió mát, trăng thanh,
Kéo buồm sang chốn Xuân-thành dạo chơi.
Bâng-khuâng nhớ cảnh nhớ người,
Biết ai mà tỏ sự đời với ai?
Hỏi trăng, trăng chẳng mở lời,
Hỏi hoa, hoa lại mỉm cười làm ngơ.
Hỏi sông, sông lặng như tờ,
Hỏi non, non cứ trơ-trơ rừng hoài.
Muốn lên hỏi khách Chương-đài,
Thành cao cửa kín then gài khôn vô.
Một mình đợn chiếc thuyền Tô,
Một tầu thơ, với một hồ rượu tiên.
Bên đùm với gió thuyền quyên,
Năm canh dìu dặc tiếng huyền sôn-sao.
Gió càng mát, trăng càng cao,
Trăng-trăng gió-gió biết bao nhiêu tình.
Mấy câu ngâm chốn Xuân-thành,
Đố ai có biết tâm mình hay không?

Đ.O.

Thể-Thao

Chúa nhựt 28 Mars 1926, Donai sport thắng Cholon sport năm bàn. (Đính lại tuần sau sẽ định coi lời kêu nài của Cholon có lý hay không).

Tândinh sport thắng Dakao foot ball đánh ba bàn thua hai. (Homologué)

Chúa nhựt tới 4 Avril 1926 nhằm lễ Phụ-sinh, từ 4 giờ rưỡi tới 5 giờ rưỡi Etoile de Giadinh sẽ đấu cầu với hội « La Flèche » ở Phnom-Penh, đặng góp tiền giúp cho hội Lương-Hữu ty Điền-tín, đặng tạo thành nghĩa địa.

Etoile de Giadinh

Của
Giới I, Xưởng
Của II, Trung, Qui, (Thomas)
Danh, Thi, Giới (II), Xuân, Gông
Réserves : Thum, Chánh, Chỉ, Tâm, Phông.

La Flèche

Tu, Binh, Giáo, Penghong, L. Penfrat Laufeut, Sích, Linh
Sâm, Voltel (Capi
Ngà
Réserves : Lang, Lo, A. Penfrat, Cusin, Voilquin.

Giá vô cửa :	Tribune	0$50
	Banc	0 30
	Pelouse	0 20

« LỜI DẶN ». Mấy ông có carte thường của Thể-Thao tổng cuộc phát, thì phải trả 0$30 vô ngồi Tribune và 0$20 đặng vô cửa và ngồi banc.

* * *

Tại trường đua xe đạp

Chúa-nhựt 4 Avril 1926
đúng 9 giờ tối

CUỘC CHƠI TRỌNG THỂ

THI VÕ : Trần Thinh (Rácký) thi với Vang (Namký) 4 hiệp.
T. R. Sous (Philippin) tỷ thí với Gauval (Martiniquais) 8 hiệp.
ĐUA XE MÁY : Luông tranh với Morvan (Đua 5 ngàn thước, người đua toan là tay lựa rất có danh).

Demolis	Lakermance
Vilmen	
Chánh	
Phanh	
Lang	Lông

Giá tiền vô cửa để ý như giá cũ

Giấy bạc 5$00 kiểu mới
của Đông-Pháp ngân-hàng

Đông-Pháp ngân-hàng xin rao cho bà tánh được hiết rõ: trong ít ngày nữa đây ngân-hàng sẽ phát ra xài một thứ giấy bạc 5$00 kiểu mới không giống giấy cũ đang xài thế nay 46 chút nào.

Cái giấy bạc mới nầy bề dài một tấc tám bề ngang chín phân hai, nghĩa là có nhỏ hơn giấy bạc năm đồng đang xài đây mỗi bề một ly rưỡi.

Giấy nầy mới giống giấy cũ là một cái đầu hình ông nhơn-sĩ Annam ở trong cái hoành tròn trắng mà hễ đưa lên sáng thì thấy dợi vô trong trong đó.

Giấy bạc mới có hơi mỏng hơn giấy cũ một chút, mà cũng trắng hơn giấy cũ. Còn hình hoa trong giấy mới thì in nhiều sắc xen lẫn nhau về coi xuống qua thì có hơi lúc tựa tấm giấy một trăm quan ở bên Tây, duy giấy mới nầy màu vàng có tươi hơn một chút.

Giấy mới lại chia ra làm 3 khoản, khoản giữa lớn hơn hai khoản hai bên. Cái khoản giữa ấy mầu vàng đợt mà có lo-lửa-thuỷ rất rất thưa thớt bằng màu vàng sậm; còn hai khoản hai bên thì in pha lộn nhau rất nhiều màu mà cái màu chánh là xám xanh, màu lục đậm sậm, màu nâu đợt và màu đỏ như gạch tàu.

Cái khoản ở phía tả thì giữa khoản có một cái vòng hột xoài trắng, trong vòng ấy là cái đầu hình đợi hòng ra đó. Còn khoản phía hữu hoành đối với cái vòng đầu hình bông ông nhơn-sĩ Annam thì có cái vòng trong ấy là đầu hình Canh nông thần-nữ Cérès.

Những số hiệu giấy và chữ ký tự giấy thì in rời riêng ra trong những khoản ấy rõ ràng. Các khoản trắng ấy, thì mấy gờ đến tròn mà ở ngay trên và dưới nơi hai cái hoành hột-xoài mà trong có đầu hình đó.

Trong cái khoản giữa và tạo trên phía trên thì có cái câu chữ « BANQUE DE L'INDOCHINE » in trong màu đen xanh, mà có hai lần màu đỏ như gạch ngăn qua hàng chữ ấy. Dưới chỗ câu chữ nầy chia làm hai hàng, mà hàng trên chữ nét đậm hơn, hàng dưới thì in mấy chữ nầy : « CINQ PIASTRES PAYABLES EN ESPECES AU PORTEUR » cũng in trên màu đen xanh. Rồi kế một cái số, Lại phía dưới trong một cái tròn sắc vàng, ngoài chạy viền đỏ, thì cái số « 5 » in bằng màu xanh sậm.

Trong cái giấy mới nầy chỉ có hai dấu ký tên thôi, dấu thủ ký của quan Tổng-lý và dấu thủ ký của quan Quản-lý ngân hàng chứ không có in điều luật, in ngày hay chỗ phát giấy ấy.

Bề trái thì chẳng màu vàng đợt như bề bông kia mà có vẽ bông màu xanh đợt liền liền nhau. Bên tả thì có một câu chữ Tàu coi như câu liền mà đề là : « Đông-Pháp ngân hàng », « ngân nghi nguyên » — « Kiều tự giao-ngân ». Từ đó xem qua phía hữu thì có một con cọp đang dựng trên nhánh cây về theo kiểu Annam. Kế con cọp ấy có một tấm biển đề (5$00) bằng chữ Tàu, chữ quốc-ngữ và chữ Cao-man. Đến rồi bên hữu, mà ở dưới cái hoành tròn chỗ cái đầu hình, thì có cấm luật bằng chữ Langsa điều thứ 139 theo luật hình in trong một khoản về như một tờ giấy cuốn lại vậy. Lái rải lại có những vít nhỏ nhỏ rất nhiều màu xen với nhau như dạng mấy bay. Toàn cả mặt bản nầy xem cũng nhiều màu pha lộn nhau như một bản kia không khác.

Đồng-Bào, đồng-bào !

Thà không đọc tiểu thuyết còn hay hơn đọc tiểu thuyết mà không đọc bộ :

« Cay đắng mùi đời »

Có để bán tại Bổn-Báo

LUNETTERIE — ÉPICERIE — MERCERIE

NGUYỄN-VĂN-BÁU

89, Rue d'Espagne, 189. — Saigon

Tiệm tôi có bán nhiều thứ kiến hiệu như Đức cha « Missions », như kiến coi chữ; kiến ngó xa, kiến mát (fumée) để đỡ nắng khi đi đường, hiệu kiến rất tốt mà giá lại rẻ, cũng có trữ bán nhiều thứ đồ hộp, như hộp thịt hộp cá, hộp bánh vanvan, dầu thơm, dầu xức tóc (Lotion,) đồ cao hiệu, rượu tây như Champagne, Liqueurs, Apéritif vân vân giá rẻ nhiều.

Lại có trữ bán rượu ngọt rất bổ hiệu Bonal Gentiane Quina, rượu nầy vị nào đang mới mạnh nên uống lắm, bổ uống với ăn cơm thì mau tiêu hóa mà lại ăn cơm nhiều, giá mỗi ve 1$00.

Mực thiệt tốt, nhiều hiệu con Bướm-bướm màu tím và màu đen xanh Bleue Noire, ve giá 0$30.

Kính mời quí ông quí-bà rộng lòng mua giúp cho hiệu Annam, vì mua đâu cũng phải trả tiền vậy, mà tiệm tôi giá có nhẹ hơn các nơi khác.

Đáp ơn người chí-sĩ

cụ PHAN-CHÂU-TRINH

Nước có mạnh dân có giàu ấy cũng nhờ những nhà chí-sĩ, những kẻ anh hùng, người thì lo chống giữ giang san, người thì lo kẻ sĩ thông dân trí. Nước ta vốn hèn yếu, sản xuất xài ít bậc chí sĩ khách sáng-hàng, vì vậy mà vận nước chưa hưng sáng, quốc dân còn yếu đuối. Đâu ấy cũng đáng buồn thay.

Nước ta đã có ít bực anh hùng chí-sĩ, mà nay một nhà chí-sĩ Việt-Nam là ông Phan-châu-Trinh, mấy mươi năm vì dân vì nước bôn Đông tẩu Tây, tìm đến chơn-lý, kiếm ngẫu tự-do cho xã-hội Việt-Nam mình; khi trở về quê-hương tổ-quốc cái mừng sum hiệp của đồng-bào mừng chưa kịp no, lại lao tâm lao lực, sức yếu chống chẳng nổi thân già nên hồn đã nương mây bạc. Cái tang ấy là một cái quốc-tang, ai là người Annam cũng phải mang nặng một mối thảm sầu triều triện.

Tôi năm nay đã 60 tuổi, lẽ gì năm nhà ngậm cầu lão giả an chi cũng được. Nhưng tôi là người Annam, ông bà cha mẹ tôi xưa cũng có chút công với xã-hội, tôi há lấy cái tuổi già mà cho lấp tấm lòng kính trọng nhà chí sĩ, mà giả mặt ngơ tai điếc cho đành sao? Dẫu đồng-bào không hay chớ ông thần Lương-tâm của tôi há chẳng quở trách tôi sao?

Vậy muốn tỏ tấm lòng trung thành với một nhà chí-sĩ Việt-Nam tôi xin hiệp cùng quí ông quí bà trong nước kính dựng 20$00 để làm tiền nhận khởi cụ ngài, sau tôi khuyên hết thảy đồng bào Trung-Nam-Bắc nên thừa cái dịp chút nầy mà đáp ơn nhà chí-sĩ cao xứng đáng, cho khỏi phụ cái tiếng tốt là tiếng : « Annam là giống biết ơn » lắm đó. Mong lắm thay !

PHẠM-QUANG-TRỰ dit Ba Trớ
Commissionnaire en Poissons à Cầu-ông-Lãnh (Saigon)

Đồng-lợi Hỏa-lợi
TAILLEURS TONKINOIS
Fournitures Générales Réparations Electriques
N° 83 1, Rue des Marins — SAIGON

Kính trình

Qui vị muốn bận áo quần cho lịch sự, may thiệt khéo, thì nên đặt tiệm Hỏa-Lợi thì chắc sẽ được vừa ý vì có đủ màu hàng thì chắc sẽ được vừa ý và có đủ màu hàng Ang-lê Langsa thiệt ngộ, có phòng riêng bận thử áo, thợ cắt thiệt khéo, máy kỹ lưỡng, giá cả phải chăng. Đồng-Lợi bảo lãnh đặt đèn vô nhà và bán đủ đồ phụ tùng đèn khí. Mới đây tôi có gởi các thứ ghế máy tô-nê, canapé, ghế xích đu, cây móc áo nón về bán v. v...

Vì bận việc nên muốn bán một cái xe đưa đò hiệu FIAT 25 chỗ ngồi, còn mới, xe camion, dùng có 6 tháng, một dịp tốt bỏ qua rất uổng. Do theo trên đây.

Kính cáo
Chủ-nhơn
PHẠM-BÁ-HÒA

Vì mắc đám tang cụ PHAN-CHÂU-TRINH nên ông

Trần-quang-Xuân

158 rue d'Espagne xin dinh những commandes Lục-tỉnh để rồi đám sẽ gởi.

Lời rao cần kíp

Kính cáo cùng chư-vị khán-quan xin để ý giùm : về sự trả tiền nhựt-trình hay là tiền đăng Lời-Rao cho bổn-báo, nhiều ít chẳng hạng, thì phải nài cho đặng cái biên-lai bằng chữ in có đóng con dấu hiệu của bổn-báo và kỷ tên Nguyễn-kim-Đinh ở dưới, bằng không phải vậy thì chư khán-quan chớ khả giao số bạc, vì sau rồi bổn-báo không nhìn nhận.

Cẩn cáo,
Nguyễn-kim-Đinh.

ECOLE NGUYEN-VAN-MUI

Dactylographie
Comptabilité-Pratique
Travaux de Dactylographie
Reproductions au Duplicateur
10 Rue Martin des Pallières 10
Face gare Dakao — SAIGON

FABRIQUE DE CHAQUES
FANTAISIE
Genres en gros
et en détail
sur
CHAVONNE
LÊ-VĂN-DUỢ-BÌNH
Boulevard Bonnard — SAIGON

Gia-long học-đường
168 Đường Chasseloup - Laubat
Saigon

Trường Tư Thục năm đầu dạy tới Bằng cấp Sơ học.

Ngày khai Trường : 8 Mars 1926 (16 tháng giêng Annam).

Dạy rõng Pháp tự (Langue Française) từ lớp nhứt.

Đốc-Giáo : M. Nguyễn Phước Quang Bằng cấp tốt nghiệp và có Văn bằng Tư cách giáo dục (Brevet d'Enseignement primaire supérieur et Certificat d'Aptitude Pédagogique).

Có thầy Tây dạy lớp thi bằng cấp Sơ học. Thầy dạy đều chọn người khoa mục xuất thân và có tư cách giáo dục.

Về sự xin học và tiền học, xin đến nơi M. Nguyễn văn Dân Số nhà 148, 168 Rue Chasseloup-Laubat, Saigon, Chủ trương Tài chánh bổn trường mà thương nghị.

Xin lưu ý. — Như Quí-Ông có cần dùng hỏi đến chỉ về nhà trường « GIA LONG » xin do nơi chủ tiệm THÁI THẠNH mới lập bán chén bát ở tại đường Roland Garros số 18, Saigon ông được.

Giày dép Bắc-kỳ

Đồng hồ treo và đồ kiểu.
Đồ điển để xách, để bỏ túi và piles.
Các thứ khuôn để hình.
Nappes, tapis, serviettes và, cái đồ tạp hóa v. v.

Giày dép có tiệm làm tại Hanội, còn đồ ấy mua ngay tại lò bên Pháp nên giá nhẹ hơn xa.

Bạn là tại tiệm : **Trần-quang-Xuân**
158 rue d'Espagne
Chợ mới Saigon

Mua từ 200 trở đồng hồ treo giá rẻ

Hàng lụa kiểu mới

Nói đến hàng tơ lụa thì ở Saigon có một mình nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuận ở số 48 đường Catinat là có nhiều thứ hàng lụa mới tốt hết. Hễ quí cô thấy ai mặc thứ hàng áo mới đẹp thì không hỏi cũng biết hàng lụa của nhà Nguyễn-đức-Nhuận. Nhà hàng Nguyễn đức Nhuận, bán rõng hàng thiệt tốt mà giá rẻ hơn các nơi, mua bán thì giữ một lòng thành, tiết đổi cùng bạn hàng lại muốn thế tiện cho quí khách, nên có hàn lãng nguyên nhuộm tại Bertre tốt nhứt hạng, và có trữ đồ thứ hàng của hãng độ Lê-phát-Vinh, như là lụa, lãnh tây, mà tơ, tố. Mới đây có lại mấy trăm áo nhung tơ thiệt tốt nhứt hạng và hàng lụa đủ thứ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38.—CHOLON

Dây thép nói số 658 — Dùng [illegible] để Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RƯỢU THƠM, DẦU NÓNG

PHỤC-QUẾ-BẠT-VỊ-HOÀN

Phàm con người mà thấy bên-bồn tinh thần ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng Phục-quế-bạt-vị-hoàn để nhuận thấy Phục-quế là vật bổ hòa mà điều bổ chơn dương.

Vì cớ mấy tánh hoạt động ở nơi trong bếp, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, nó là chỗ tướng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người; nếu hao ngày mà mình yếu cộng lâu, chất yếu, hoặc đi tinh sáng không đều đa mất mạng hết.

Thuốc này bổ thận, ôn chơn dương, giúp hỏa trợ tỷ, điều hòa tâm tì, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh [illegible] thường hay đau lưng mỏi gối, hoặc hiện thấy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu nhẹ nhàng, lại tai lùng bùng, chóng hoa đi tinh, khó ở rồi hoặc, đau nóng nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân được ngừa ngáy sanh ra ghê chốc vân vân, các chứng thấy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối nóng nóng.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẽ ngăng trở.

Chai lớn có mua thì lấy nhãn hiệu phần biệt ông Phật mới của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là: 0$25

ĐINH KHẤU LÝ-TRUNG-HOÀN

Thuốc hoàn này chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trị đau bụng sanh, thể dương hư khí nhược; hay đau nóng bỏng, trào trực muốn nôn, lạng phát hàn đầu ăn uống không tiêu, bệnh hiện khiếm hư, mạng môn hỏa hãy; tỳ hư vị yếu, đau bụng là thấy ăn uống chẳng ngon, tinh thần mỏi mệt; hay đêm hay ăn, hay ngày đêm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trung hàng; hoặc tai ù tịnh lưu bỗng đứt, ngưng trệ, rồi bắt nhức; hoặc nóm hàng tay chơn rung rẩy; hoặc nguyên khí bất đầu, tinh-thần suy kém, v. v.... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lời mà uống với thuốc.

Nói tóm mọi lời là thuốc hoàn này có tài ôn trung phù dương; hễ uống nó được thường thì nguyên-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gần công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc hoàn này, thiệt là công-hiệu [illegible] tiền, bổ phát bổ trọng.

Chai lớn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ mới nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM-NGƯU-HOÀNG-HOÀN

Thuốc này chữa trị nam phụ lão ấu thình lình mà nóng dâm chấn bước trong phòng trống tỉnh bất tỉnh nhân sự, miệng mím răng, con mắt trào lưng, tay chân quíu rít, trống [illegible] phải nhiệt, ác khí xông nhâm phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chân; nhiều khiến hồi hồn, long đờm nhiều đầu; xây xẩm tối mặt, [illegible] hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thất ruột gan; phòng đàm ngăn trở, khí huyết chẳng thông; thần hồn phách tán, năm ngủ chẳng yên, v.v.... Nhứt thiết các chứng bình nguy cấp phải dùng thuốc này; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sinh, phù nguy cứu cấp, công hiệu nhiệm thần.

Hễ nóng hổ vào thì thanh tâm trừ đàm; đã thông cân khiếu lại tiêu trừ độc dịch tâm khiếu an nhiên.

Chi như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh đa đa, khó khăn cơ sửa, tiêu trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hoàn, như bịnh dầu lâu phải uống gia bội; uống với nước gừng.

Con nít phải nống nửa hoàn, nếu là bạo-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống, hoặc thoa nơi nhũ vị mà cho uống, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc này tổ được Tổ truyền đến nay, bổn-đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu thân y tham pháp [illegible] mà làm hoàn; uống chẳng kiêng kỵ chứng nào.

Kị ăn cá và rau có vảy cứng lạnh lẽo và uống kị đồ bằng sắt.

Đàn bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gồm 4 hoàn.	1$00
» 2 »	0$50
Hộp cây 4 »	1$00
» 2 »	0$50

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lạnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc này đều đều khai vị tiêu thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí hiệu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 12 hoàn là: 0$50

AN-THAI-HOÀN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ọa, nhọn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi không an mà phải sanh những chứng bịnh hiểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỡ đạo hóa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thì không lo đều chi bất trắc.

Cách dùng.— Mỗi lần dùng 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, nống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hoàn là: 0$50

BẠCH-THƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kê, lậu huyết chảy ra dầm dề, nếu theo phép mà dùng thì hết lại trừ dứt các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu.— Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Ăn đồ chiên xào, cay nồng nhậy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là: 0$50

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng đường Lucro, môn bài 99 và 101 (Đầu-bộ) Saigon

Trần-văn-Hiệp, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe keo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn: có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tị bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt kẻ xe chắc và xe song mã bằng da tây, rất khéo và chắc, có bán yên cởi, chuông đuổi hai tiếng, bình để thắp đèn khi đi theo xe. Sơn xe và sửa xe.

Tôi xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ tôi ghé lại tiệm tôi một khi, trước cho [illegible] cuộc của tôi làm, sau có cần [illegible] môn chỉ đến thiệu mua giúp làm [illegible] thì tôi rất cảm ơn họ cố. Còn [illegible] khách ở xa muốn gởi thơ [illegible] môn chỉ cũng [illegible] cả tôi sẵn lòng vâng đáp.

Nội hóa phát minh

Xin đồng-bào yêu dụng

Bấy lâu nay tôi nhờ nguyên mạo môn «bằng sa» là mộn nội-hóa của Annam được trọn tiếng tốt đẹp như các thứ bằng ngoại-quốc. Nên chi tôi rằng tìm kiếm hết cách thế mà chế tạo, lựa lơ tốt, chọn thợ hay và gia tâm công-phu, nên nay mới được tận-thiện, tận-mỹ.

Vậy tôi dám tự dẫn mà mời đồng-bào dùng thử, trước giúp cho công-nghệ con nhà Annam được vững bền, sau vì chút tình đồng-chủng, nong nả cho nhà chế tạo thêm phấn chí. Hàng nầy chẳng những tốt, chắc mà lại rẻ nữa. Tôi thiệt đồng-bào muốn dùng thứ trắng hoặc thứ đen nhuộm tại bổn xứ, thì cứ việc gởi thơ ngay cho tôi, tôi sẽ gởi cách «Lãnh hóa giao ngân», quí vị bao nhiêu mua về bán lại tôi cũng vui lòng tính giá nhẹ luôn.

Nguyễn-xuân-Trược
Maison An-phong Caolanh

Đánh giấy thép.
Caolanh An-phong

Hỡi Nông-nghiệp chủ Thương-nghiệp chủ

Có đẹp cái giá tay của cô kh[illegible]

Chỉ tốn [illegible] mà có mấy máy giá gạo tinh và tiếng gọi tới cách contre remboursement).

Hiện nay có thể mua tại chế gạt giáo tiện giá: 17, 27, 45, 180, 165 và 3008 quay tay hoặc cây bằng mã-lực.

Với mấy máy thì trong 100 lường lúa xay giã ra động 75 lường gạo trắng, ít có tấm dăm!

Đá cẩm thạch

Nhơn vì muốn khoán trương kiểu đá cẩm thạch tân chế, hoặc để bàn, để mẹ, đá vàng ngựa, nên ông J. Brunel sẵn lòng gởi cho những người nào muốn biết, một cái bổ rẻ có chứng bằng thứ đá nói trên đây hoặc dán, để, khuôn, thước vân 0.10×0.09 giá [illegible] (gởi cách contre remboursement).

HÔTEL RESTAURANT

Đông-Pháp Lữ-quán

172, 174, Rue d'Espagne Saigon

Phòng ngủ và bán cơm Annam, rất tương tiện cho qui khách phương xa đến Saigon, ở phòng và ăn uống lường hợp cả.

Le Directeur
NGUYỄN-KHẮC-[illegible]

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số [illegible]-144,

SAIGON

Đồng hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, lý sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bằng cả các thứ kim khí đi huê lệ.

Sửa sang và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao tông nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đổi mài thật bén. — *Semiro Amiogine.*

Tiện các đồ phụ tùng theo kiểu và làm thường và đúng chế.

TIỆN GIƯỜNG SẮT, VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre), chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Bà de la Somme n° 171

HUỲNH-VĂN-[illegible]

Có bán ở ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni-kên (Niklé) nón đủ kiểu đủ mới lại cũng có bán đủ đồ đồng trong nhà theo như Bazar.

Tiệm tôi có bán cây bẹ cây cho như là sáo, gỗ, dầu v. v. qui vị có cần dùng cây vàng hoặc cây cột cất nhà xin đến thương nghị.

HUỲNH-VĂN-NHƯNG, cẩn-bạch.

KƯỠNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CÂN CỦA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

Làm việc kể từ năm 1920.

Tường chánh tại LÁCHTIÊU (CHUDAUMOT), Quai R... Outrey

Đường mé sông, chợ đi ra

TIỆM NGÀNH CÓ THỦ BỘ MÔN.

1° Tại *Mỹ-tho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi; 2° Tại *Cần-thơ* đường mé sông, đang cầu tàu của khách-trú; 3° Tại *Trà-vinh* đường tài, ngay Tộc-lớn; 4° Tại *Rạch-giá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng này có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, giường, đều bằng mun, cây danh-mộc như: Trắc, Chò-lai và đồ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thiệt là tinh-xảo, không hề giả-dối, lâu, lâu danh tiếng, được chư quí vị bào gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc chắn rất vừa lòng.

Kính mời qui khách đến xem chơi, bước mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hết ý lắm.

Handel và đồng thơ thì đề: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Lachtiêu

TIỂU-THUYẾT

TÂM GƯƠNG ÁI-QUỐC

Dịch giả: TRẦN-HUY-LIỆU

HỒI THỨ VIII

Một mối tơ tình vương lữ khách
Lưỡi đao oan nghiệt hại trung thần.

(Tiếp theo)

Từ khi Ba, Mã 2 người đến ở, Lý-Chí coi như là người bạn đồng-tâm; mỗi khi việc quan xong rồi, lại vào phòng 2 để người nói chuyện: nào chánh trị; nào lý-tưởng; nào cách-trí nào thiên văn. Ba-tỷ-Đà ung dung như trời, Mã-Lưu về bên nghị-luận không biết gì, thì lại dở các môn võ-nghệ: nào đấu gươm; nào bắn súng; cùng nhau tỏ hết mọi tài. Lý-Chí kính trọng 2 người là bực hào-kiệt, nên mỗi khi ăn cơm, đều gọi con gái lên cùng ngồi ăn, trong tiệc rượu bao giờ cũng có 4 người; một tay danh sĩ biện ngang; một gã trượng-phu lẫm liệt; một ông lão già quắc-thước; một cô con gái yểu kiều. Dầu có nhà danh-họa nào giỏi đến đâu cũng khó lòng tả hết được cái hồn tranh thần tình ấy, Lịnh Nam có khi cao hứng, lại họa một bài âm nhạc, để cho câu chuyện được mặn mà vui vẻ thêm lên. Song phong tục nước Hy-lạp bấy giờ, không giống như các nước Âu-tây ngày nay, một người con gái, không phải đại-lễ, không khi nào được giao tiếp với người con trai, trừ anh em phà ra, còn đối với người ngoài, chỉ giao thiệp qua-loa mà thôi. Vì vậy Lý-Chí cho con gái cùng ngồi ăn, là có ý qui trọng 2 người, nên xử như người nhà để tỏ tình thân mật. Còn những việc giao tiếp thường thường, thì 2 bên đều phải giữ gìn cả. Song người ta thường 2 bên trai gái, nếu vừa đôi phải lứa, thì nó hình như đá nam-châm với sắt, có một cái mãnh-lực rất mau, không mấy chốc đã gây nên một cái ái-tình rất là đằm thắm; huống chi Lịnh Nam cùng Ba-tỷ-Đà, người thiên-tài; kẻ quốc-sắc; cùng ở gần nhau, há lại không sanh một tấm lòng quyến-luyến mà tình trong như đá... hay sao? Ngặc vì tâm chí Ba-tỷ-Đà bấy giờ là muốn một tươi quân gian-đảng cứu vớt lũ sanh-linh; cho rạng về nước sông gọi nòi cố quốc, thì mới cam tâm. Nên đối với Lịnh-Nam dầu có cảm-tình, nhưng lòng tự nhủ lòng, không dám đem cái giọt nước mắt ái-tình mà pha lẫn vào bầu nhiệt-huyết.

Đây hãy nói về bọn gian-đảng nước Tô-vũ từ khi đánh đổ chánh-phủ, quyền cương vào cả tay mình, nhưng còn sợ lòng dân chưa phục, lại xảy ra có sự gì ngăn trở nữa chăng? Nên chỗ nào cũng cho người dò thám, để dò xem nhơn-dân động-tịnh thế nào? Sống lại sợ cấp bức quá thì mau sanh biến loạn, nên cũng để lại một vài việc cũ để ấy dỗ lòng dân. Đó là cái thái-độ của lũ tiểu-nhân vậy.

Bấy giờ Di-tư-Minh, Đà-nhân-Bá, Uy-ba-Năng, Ngô-nhi-Đa đã bị hồ ngục, kẻ sau lại bắt được mấy người chí sĩ nữa, cả thảy hơn 20 người, bọn gian-đảng muốn đem lũ người ấy ra hành hình, cho thỏa lòng oán ấy, song chỉ lại e nhơn-dân nổi loạn nên lại thôi.

Các người bị giam trải đã 5, 6 tháng, qua năm sau, là năm trước Thiệu-chúa giáng sanh 381 năm, có mấy người chí sĩ ở ngoài toan sự phá ngục, để cứu mấy người kia ra, song vì sự cơ không kín, bị bọn gian đảng dò biết, bèn định hễ hạ thủ, cho khỏi thấp thỏm về sau, song lại khuyên mưu đeo tiếng ác vào mình, sự lòng dân dần giận, bèn nghĩ ra một kế sai người dẫn nước Tư-ba-Đà, để nhờ chế trước về việc đem bọn Di-tư-Minh nói nhà tội quốc-công phạm xét rõ. Đông nước Tư-ba-Đa tự hồ nằm trước giúp bọn gian-đảng, phá nền dân-chủ nước Tô-vũ, các nước đồng-minh đều cho làm một sự đáng khinh-bỉ, nghị-luận với nhau rằng nước Tư-ba-Đà là một nước minh-chủ, mà lại có sự hồn-đớn ấy ư! Mà lại có sự là vậy ấy ư!

Vậy nên trong lòng không phục, lần lần giải tán. Chánh-phủ Tư-ba-Đa lấy làm lo, bèn đổ tội ấy cho Tướng-quân Pháp-Mỹ, nói lẽ Đô-ý riêng một người, chớ không phải cả chánh-phủ, rồi cách chức quan cùng là phạt bạc; để cho mất các nước đồng-minh. Song rồi chẳng bao lâu lại đem Pháp-Mỹ lên dung, cộng sự phạt bạc là chiếu lệ đó thôi. Lại từ khi bình định nước Tô-vũ rồi, mấy ngàn quân vẫn đóng tại đó thành, đến nay chưa có ý triệt binh về nước. Cho nên giấu đầu hở đuôi, các nước đều thấy rõ sự giả dối của nước Tư-ba-Đa dư luận xôn xao, nước Tư-ba-Đa rất là khó chịu, nên khi ấy bọn gian đảng nước Tô-vũ yêu cầu việc đó, liền cự tuyệt ngay sống bọn kia có ý yêu cầu ấy, 3 tàu nước Tư-ba-Đa đã lời, bèn sai sứ đi báo cho nước đồng-liệp hàn hội đồng thẩm án.

(Còn nữa)

Lời Rao

Kính cùng chư quí bị đặng rõ! Kể từ ngày 1er Avril 1926, đến ngày 15 tháng nầy, như quí vị đang nào có bộ đồ giặt ủi nơi tiệm « Tân-Lợi » đường « Martin des Pallières » số (4) ngang sau Dakao.

Vì như có đến thì trễ. Xin đến hàn luận trước bữa 15 Avril 1926, nếu như đến quá ngày nói trên đó, thì chúng tôi không nhìn biết vì chủ mướn tiệm đã giao lại cho mới là chủ mới.

Xin quí vị lưu ý
Huỳnh-Văn-Tri

Nam-Nghĩa-Lợi

dit Thái-Sơn-Quán

Dentiste

Annam trồng răng

Ngay nhà thương thí Saigon

N° 110 Bonnard